

INFORMAČNÝ SPRAVODAJCA

Spoločnosť údržby, výroby a montáží podnikov chemického, farmaceutického a papierenského priemyslu

Začiatkom júna 2014 na Štrbskom Plese v hoteli PATRIA

Ing. Vendelín Iro, prezident SÚZ.

Záber z Národného fóra údržby 2014.

NÁRODNÉ FÓRUM ÚDRŽBY 2014

Začiatkom júna 2014 sa v hoteli PATRIA na Štrbskom Plese konala 15. konferencia o údržbe „Národné fórum údržby 2014“. Konferenciu organizuje Slovenská spoločnosť údržby s cieľom na jedno miesto sústrediť odborníkov, ktorým problematika údržby je profesiou, alebo sa vedľa podeliť s informáciami a poznatkami z údržby, či už formou prednášok, alebo prezentácií.

Je to stretnutie odborníkov nielen zo Slovenska, ale i zahraničia. Vízia konferencie formulovaná pred rokmi: „Prinášať aktuálne informácie vysokej odbornej úrovne a vytvárať vhodné podmienky na výmenu skúseností odborníkov v údržbe zo Slovenska a zahraničia“ je stále aktuálna.

Hlavným cieľom konferencie je dať možnosť manažérom nahliadnuť do najnovších trendov technológií, diagnostiky, technikom, majstrom do oblastí riadenia a informačných systémov a tak vytvoriť ucelený obraz problematiky údržby. S údržbou priamo súvisí oblasť bezpečnosti a ri-

zík. Tej sa venuje na konferencii veľká pozornosť.

Konferencia, na ktorej sa zúčastnilo vyše 200 účastníkov, stále drží svoj vysoký kredit, a to po stránke odbornej i spoločenskej. Potvrďuje to aj anketa, ktorá sa medzi účastníkmi uskutočňuje pravidelne na záver konferencie. Tento rok sa z tretieho na druhý deň posunulo i konanie seminárov. Výhodnosť dvoj-, alebo trojdňovej konferencie sa vyhodnotí.

Som rád, že konferenciu navštevuje i rada členov SUZ. Je tu možnosť získania skúseností,

ako i širšieho nadviazania kontaktov so spoločnosťami, odborníkmi z iných oblastí priemyslu, ako i ústavov a vysokých škôl. Čo je potrebné neopomenúť, SÚZ je kolektívnym členom Slovenskej spoločnosti údržby, čiže platby poplatkov za účasť sú zvýhodnené pre každého člena SÚZ, ako keby bol členom SSU. To už do pozornosti pre rok 2015 – konferencia sa pripravuje v termíne 2. – 3. 6. 2015. Vhodný termín v peknom čase a v príjemnom prostredí.

Ing. Vendelín Iro, SÚZ

Z marcovej konferencie SUZ konanej 26. 3. 2014 v Liptovskom Jáne

VYMÁHANIE POHLÁDÁVOK, KOLEKTÍVNE VYJEDNÁVANIE

Konferenciu otvoril prezident SÚZ Ing. Vendelín Iro. Privítal prítomných členov, prednášateľov a hostí z ČR. Za usporiadajúcu spoločnosť MONDI SCP privítal prítomných Ing. Boris Matula. Predstavil spoločnosť, ktorá patrí medzi TOP 10 exportérov v SR. Naj-

viac vyváža do strednej a východnej Európy. Z celkového objemu je to až 48%.

Českú spoločnosť pre údržbu predstavil Ing. Zdeněk Vořtava a vyzdvihol aktivity v roku 2014. V súčasnosti majú 38 kolektívnych a 47 individuálnych členov.

Prezentácie a prednášky odznali v nasledovnom poradí:

- Za spoločnosť MONDI SCP doplnil prezentáciu Ing. Michal Kaliský na tému „Plánovanie údržby v MONDI SCP“
- Firmu 3M Slovensko, s. r. o. prezentoval Ing. Lukáš Polá-

ček na tému „Riešenia spoločnosti 3M v oblasti údržby a bezpečnosti pri práci“

- Spoločnosť HAKO, a. s. prezentovali Ing. Miroslav Hartman a Ing. Marián Varga na tému „Spoločnosť HAKO – zákaznícke riešenia“
- Firmu SWEPRO, s. r. o. prezentoval Ing. Nicolas Martel na tému „Swepro, zariadenia na stlačený vzduch: znižovanie nákladov v praxi“

Dokončenie na 2. str.

21. Medzinárodný strojársky veľtrh 2014 Nitra

ZÚČASTNILI SME SA NA MSV NITRA

V dňoch 20. – 23. 5. 2014 sa uskutočnil na výstavisku Agrokomplex v Nitre už 21. ročník Medzinárodného strojárského veľtrhu, ktorý si naďalej udržiava pozíciu vysoko odborne a kvalitne pripraveného veľtrhu.

Súbežne s ním sa prezentujú tiež odvetvia, ktoré sú technologicky úzko previazané so strojárstvom.

Aj v tomto roku bolo súčasťou veľtrhu šesť tematických výstav:
EUROWELDING – 20. ročník

medzinárodnej výstavy zvárania a technológií pre zváranie,

CAST-EX – 20. ročník medzinárodnej výstavy zlievania, hutníctva a metalurgie,

CHEMPLAST – 18. ročník medzinárodnej výstavy plastov pre strojárstvo,

EMA – 14. ročník medzinárodnej výstavy elektrotechniky, merania a automatizácie,

TECHFÓRUM – 2. ročník prezentácie výskumných a vývojových pracovísk vysokých škôl a univerzít technického zamerania

nia a konfrontácia ich výstupov s praxou,

ELECTRON – 2. ročník medzinárodnej kontraktnej výstavy výrobcov elektrických prvkov a zariadení.

V tomto roku bolo prihlásených okolo 400 vystavovateľov a spoluvystavovateľov, ktorí zastupovali ďalších cca 200 firiem z mnohých krajín, najmä zo Slovenska, Českej republiky, Rakúska, Nemecka, Švajčiarska, Talianska, Francúzska ale aj zo zámorských štátov ako napr. Japonsko či

Tajwan. Uvedené firmy vystavovali na celkovej ploche viac ako 23 000 m².

Na tomto ročníku MSV sa už po tretíkrát zúčastnila SÚZ ako hlavný vystavovateľ v spolupráci s ďalšími spoločnosťami. Na základe dohody o spolufinancovaní expozície sa na veľtrhu zúčastnili CHEMSTROJ Strážske, SLOVCEM Malacky a MICROWELL Šaľa. Expozíciu stánku navštívilo viacero odborníkov z oblasti strojárstva a údržby.

Ing. Peter Petráš

VYMÁHANIE POHĽADÁVOK, KOLEKTÍVNE VYJEDNÁVANIE

Dokončenie z 1. str.

- Za firmu CREDITTON, s. r. o. vystúpila Ing. Zuzana Lenická na tému „Vymáhanie pohľadávok – veriteľ vs. dlžník 0:1 (Keď môže veriteľ „zvítaziť“ nad dlžníkom)“
- Firmu WÜRTH, s. r. o. prezentoval Jozef Ondruška na tému „Implementácia ORSY/konštruktívnych skladov v MONDI SCP, a. s.“
- Firmu SPIRAX SARCO, s. r. o. prezentoval Ing. Roman Hutta na tému „Hospodárne prevádzkovanie parných systémov“
- Firmu M+W PROCESS AUTOMATION, s. r. o. prezentoval Ing. Juraj Vitkaj, PhD na tému „Procesné zariadenia, priemysel riadiacich technických procesov – možnosti a trendy“
- Firmu AGILE EUROPE, s. r. o. prezentoval Jaromír Juřena

na tému „LED svetlá – fakty a trendy“

- Prednášku „Dôchodkové zabezpečenie, odvody, zmeny“ predniesla Ing. Jana Kolesárová z MPSVR SR.
- Prednášku „Zákon č. 2/1991 o kolektívnom vyjednávaní“ predniesla JUDr. Dvoranová.
- Firmu NORISSON, s. r. o. prezentovali Ing. Kamil Jankovič a Ing. Petr Veverka na tému „Výhody a možnosti využitia systémového lešenia v priemysle“

Informáciu „Tlak na skvalitňovanie dodávateľov pre Slovnaft, a. s. – spôsoby a skúsenosti“ predniesol Ing. Dušan Súkop.

...

V rámci konania konferencie sa uskutočnilo Valné zhromaždenie SUZ, ktoré zhodnotilo činnosť spoločnosti za rok 2013. Na zá-

Konferenciu otvoril prezident SÚZ Ing. Vendelín Íro. Za usporiadajúcu spoločnosť MONDI SCP privítal prítomných Ing. Boris Matula (na fotografii vpravo).

ver bolo prijaté uznesenie, ktoré schválilo:

- Správu o činnosti SUZ za rok 2013
- Správu o hospodárení SUZ za rok 2013 s tým, že preúčtovanie dosiahnutej straty sa vykoná na účet 428 – Nevysporiadaný výsledok hospodárenia

minulých rokov.

- Hlavné úlohy SUZ na rok 2014
- Rozpočet SUZ na rok 2014.

Na záver konferencie prezident SUZ Ing. Íro poďakoval prítomným členom za aktívnu účasť a disciplínu a rokovanie konferencie ukončil.

Ing. Peter Petráš

Informačný spravodajca SÚZ

Evidenčné číslo: EV 1754 / 08

ISSN 1338-1458

Kontaktná adresa: SÚZ, Pionierska 15, 831 02 Bratislava, telefón: 0905 234 433, <http://www.suz.sk>

Redakčná rada: Ing. Peter Petráš – SÚZ, Ing. Ferdinand Chromek, EURO PUMPS TECH, s. r. o., Ing. Gabriel Zsilinszki, DUSLO, a. s. Šaľa.

Grafické a redakčné spracovanie: Fantázia media, s. r. o.

Vydáva:

Spoločnosť údržby, výroby a montáží podnikov chemického, farmaceutického a papierenského priemyslu.

ČINNOST ČESKÉ SPOLEČNOSTI PRO ÚDRŽBU

ČSPÚ byla založena v r. 2000 (PhDr. Jan Nový, CSc.). V r. 2003 vstoupila ČSPÚ do EFNMS, jako pozorovatel, od r. 2007 je řádným členem.

Činnost ČSPÚ řídí jedenáctičlenné předsednictvo ve složení: prof. Legát, Ing. Votava, Ing. Polouček, prof. Pošta, Ing. Polanka, Ing. Hladík, Jiří Klán, Zd. Suchan, Ing. Horák, Ing. Škarka, Ing. Pecinka. Zasedání předsednictva se koná 5 x za rok. Mezi zasedáními je činnost ČSPÚ řízena předsedou předsednictva prof. Ing. Václavem Legátem, DrSc. a výkonným ředitelem Ing. Zdeňkem Votavou. Ing. Jan Hroch vykonává funkci tajemníka.

Činnost ČSPÚ a zejména její hospodaření kontroluje dozorčí rada (DR) ve složení:

- Petr Šeda – předseda,
- Ing. Jan Hroch,
- Jiří Posekaný.

Předseda dozorčí rady i její členové se zúčastňují jednání předsednictva s hlasem poradním.

Členská základna r. 2014:

Individuální členové: 47 (pracovníci z průmyslové a akademické sféry). **Kolektivní členové:** 38 (ČEZ, a. s., Čepro, a. s., Lafarge Cemnet, a. s., Net4Gas, s. r. o., Unipetrol RPA, s. r. o., M+W Proces Automation, s. r. o., I&C ENERGO, a. s., Česká voda – Czech Water, a. s., INSEKO, a. s., FUCHS OIL CORPORATION, s. r. o., Energetika Třinec, a. s., SKF Ložiska, a. s., a další). Pokračovat v získávání nových členů (především kolektivních).

Spolupráce i nadále probíhá s níže uvedenými organizacemi velmi dobře:

- **ČSJ** – standardizovaná personální certifikace MÚ, na národní úrovni, časové omezení na 3 roky. Český institut pro akreditaci (ČIA)
- Akademická sféra – spolupráce s **ČZU**, Praha – Suchdol, Technická fakulta, především Katedra spolehlivosti a jakosti, dále **VŠE** – Praha, Technická univerzita v Liberci
- **SSÚ** – průběžné spolupracuje

me (kniha, konference, společná jednání a další)

- **ATD ČR** – Asociace technických diagnostiků ČR, president doc. Ing. Fr. Helebrant, CSc. je členem ČSPÚ
- **SCHP ČR** – jsme kolektivním členem (údržba v chemických průmyslových společnostech)
- **EFNMS** – trvalý zástupce Ing. Tomáš Hladík, PhD.; v pracovních skupinách – Ing. Tomáš Palma (Asset Management), Ing. Pavel Bartejs (bezpečnost)
- Časopis „**ŘÍZENÍ & ÚDRŽBA**“ – spolupráce, s vydavatelstvím Trade Media International, s. r. o.; Mgr. Barbora Karchová, redaktorka, spolupracuje Ing. Jan Hroch, tajemník ČSPÚ. Předseda redakční rady časopisu „**ŘÍZENÍ & ÚDRŽBA**“ – Ing. Zdeněk Votava.

Vzdělávací aktivity

Jsou nejsilnější stránkou funkce ČSPÚ.

» Modul 1: Kurzy.

Vlajkovou lodí vzdělávání je kurz **Manažer údržby (MÚ)**, který již proběhl 10 krát (celkově ho absolvovalo 184 absolventů), nyní průběhá 11. kurz – 23 účastníků.

Standardizovaný personální certifikát MÚ zpracovaný na národní úrovni, ve spolupráci s ČSJ, harmonizovaný s požadavky EFNMS složilo 65 účastníků.

Kurz **Technik údržby (TÚ)**, 4 kurzy absolvovalo 21 účastníků, v dubnu 2014 bude ukončen 4. kurz – 9 účastníků

Kurz **Mistr údržby (MiÚ)** byl realizován již 8-krát (68 absolventů).

» Modul 2: Konference, konferenční semináře.

- Konferenční seminář pro TOP manažery – 16. a 17. 4. 2014 „Asset management – cesta k efektivnímu propojení výroby

Ing. Zdeněk Votava, výkonný ředitel ČSPÚ.

a údržby“ – 2 dny Konferenční centrum AV ČR – zámek Liblice (40 + 50 účastníků)

- Konferenční seminář k vytipované problematice – 12. 6. 2014 „Špičkový MÚ a kvalifikovaný personál – konkurenční výhoda“ – 1 den Muzeum – ŠKODA AUTO a.s., Mladá Boleslav (50 + 60 účastníků)

- Strategie outsourcingu údržby
- TPM – komplexní produktivní údržba – systém a metoda
- Ekonomika podniku, KPI údržby – volba a používání
- Plánování a řízení odstávek – uplatnění principů projektového řízení při velkých opravách
- Ukázky počítačové podpory řízení údržby
- Údržba zaměřená na bezporuchovost (RCM)
- Řízení rizik při velkých opravách a odstávkách

Konzultace, poradenská činnost a mezinárodní spolupráce

- ČSPÚ provádí nezávislý audit (analýzu) managementu údržby v průmyslových společnostech.
- ČSPÚ **provedla celkově 14 auditů** managementu údržby v různých firmách, nyní dokončujeme ve firmě **Gumotex, a. s.**
- Organizace získávají důkladný **rozbor procesů** údržby zakončený **SWOT** analýzou a doporučeními ke zlepšení (náměty pro reengineering nebo postupné zlepšování managementu majetku a jeho údržby).
- Poskytujeme podporu auditovaným firmám při realizaci nápravných opatření.
- Aktivní účast v pracovních skupinách EFNMS

STRATEGICKÉ ZÁMĚRY ČSPÚ

» POSLÁNÍ

Rozvoj, získávání a šíření **nových poznatků** z oblasti **integrováných systémů managementu majetku a jeho údržby** pro **uspokojování profesních potřeb** svých členů, pro podporu osob i organizací při **dosahování jejich úspěšnosti**.

» VIZE

Česká společnost pro údržbu je **významné centrum** pro **získávání a šíření poznatků** pro **podporu úspěšnosti osob i organizací** v oblasti **managementu majetku a jeho údržby (asset managementu)**.

Česká společnost pro údržbu, o. s. (ČSPÚ)

Průmyslová 1472/11, 102 19 Praha 10

www.udrzbacspu.cz

+420 315 688 406;

+420 776 657 545

info@udrzbacspu.cz

ČSPÚ
Česká společnost pro údržbu

PLÁNOVANIE ÚDRŽBY V MONDI SCP

Michal Kaliský.

PLÁNOVANIE JE AKO RIEKA...

Plánovanie údržby – ciele:

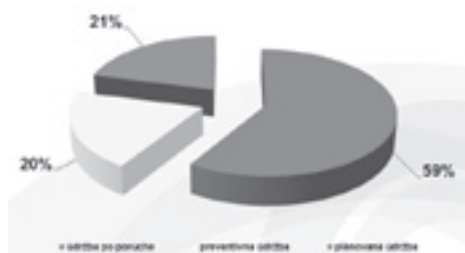
- Zvýšenie využiteľnosti údržbárskych zdrojov
- Zredukovanie neplánovaných údržbárskych zásahov
- Zníženie počtu externých zdrojov
- Zníženie údržbárskych zásahov po poruche

Plánovanie údržby – denné plánovanie:

Plánovanie údržby je jedným z piatich základných pilierov TPM

- Základné piliere TPM
- Hodnotenie efektívnosti zariadenia
- Autonómna údržba
- Plánovaná údržba
- Preventívna údržba
- Tréning pracovníkov

Aktuálny stav údržby na Slovensku:

V Mondi SCP, a. s. bolo v uplynulej dobe implementované denné plánovanie

» Zmenou organizačnej štruktúry

» Využívaním CMMS systému – API Pro

Denné plánovanie prebieha nasledovne:

Požiadavky na prácu CMMS-API Pro >> Ranná porada Gatekeeping >> Rozdelenie požiadaviek na prácu >> Plánovanie >> Realizácia/Preplánovanie >> Kontrola plnenia.

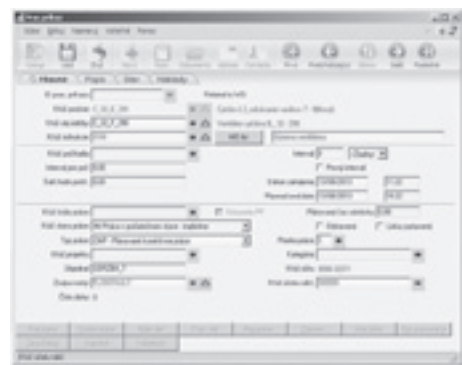
Proces plánovania v systéme API Pro

» Zadanie požiadavky na prácu

Proces plánovania v systéme API Pro

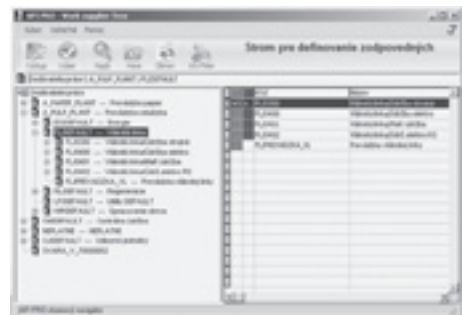
» Objednanie práce – PP

V PP definujeme:

- zariadenie (OÚ)
- kľúč inštrukcie a názov PP
- text poruchy
- zodpovedného
- prioritu práce
- zahájenie a ukončenie PP

Všetky nové požiadavky sú smerované na XX/DEFAULT príslušajúcej organizačnej jednotky. Takto zadefinovaná zodpovednosť zabezpečí to, že novo založený PP sa dostane do monitora prác plánovateľa príslušajúceho útvaru ako nová činnosť, ktorú je potrebné naplánovať.

» **Priorita práce**

Priorita práce	Názov priority práce
1	okamžite
2	v priebehu 1 dňa
3	v priebehu 3 dní
4	v priebehu 14 dní
5	v priebehu 30 dní
6	pri ďalšej malej odstávke PLO
7	pri ďalšej veľkej odstávke CZO

» **Ranná porada – Gatekeeping**

Vzniknuté požiadavky sa dostávajú na rannú poradu, kde sa vyhodnotia všetky požiadavky s ohľadom na všetky súvislosti a definujú sa priority (posledný dátum splnenia – vykonania).

Novovzniknuté požiadavky PP sú sústredené do monitora prác k prislúchajúcej organizačnej jednotke.

Pracovné príkazy sú na rannej porade zobrazované na základe selekčných kritérií a to:

» **zodpovedný: XX/DEFAULT a dátumu zahájenia.**

»

Následne sa PP v procese plánovania dostáva do monitora majstra, ktorý priradí zdroje (personál, materiál) podľa dostupnosti.

Pri plánovaní interných pracovníkov na PP vychádzame z pracovného zaťaženia jednotlivých pracovných skupín, resp. jednotlivých pracovníkov.

V module pokročilého plánovania je možné definovať výnimky pre plán pracovných zmien údržbárov. Ako príklad je možné uviesť návštevu lekára, alebo prácu nad čas svojej pracovnej zmeny.

Trendom posledných rokov sa stalo používanie informačných systémov (IS), ktoré sú schopné zhromažďovať enormné množstvá údajov a následne ich transformovať na znalosti použiteľné v procesoch plánovania, organizovania, rozhodovania a kontroly. Naša spoločnosť je vďaka IS schopná definovať účinnú podnikovú stratégiu a pružne reagovať na dianie ekonomického trhu. Vrcholoví manažéri spoločnosti pochopili potrebu vypracovania informačnej stratégie ako časti, ktorá tvorí stratégiu spoločnosti.

Plánovanie údržby – plánovanie odstávok

1. Dôvod odstavenia Papierenských strojov

- Životnosť plstí a sít – výmeny sa realizujú pri prekročení životnosti nad 75 %
- Vyššie prekročenie životnosti plstí a sít môže mať za následok neplánované odstavenie – roztrhnutie, vznik diery.

2. Vykonávané údržbárske činnosti

- na základe diagnostických meraní strojových zariadení – on line diagnostika
- na základe preventívnej údržby – mazanie, čistenie
- na základe životnosti valcov – kvalita poťahu
- projekty – investičné a údržbárske

Na základe životnosti plstí a sít je zostavený celoročný harmonogram odstávok Papierenských strojov a jednotlivých stredísk výroby Celulózy.

Plánovanie odstávok je založené na:

- » CMMS systémy – API Pro
- vytvorenie odstávkového projektu
- zadávanie požiadaviek na prácu

- plánovanie údržbárskych zdrojov
- náhradné diely
- interné zdroje
- externé zdroje

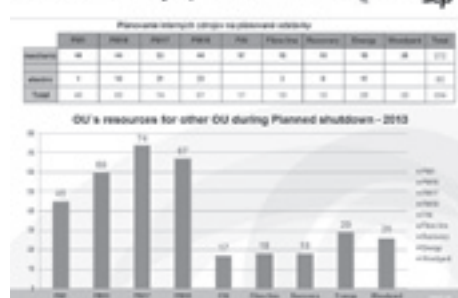
» **Systém MS Project**

- vytvorenie technolog. harmonogramu
- vytvorenie detailného údržbárskeho harmonogramu
- Safety hodnotenie
- Major repair a Capex projekty
- » **Systém dvoch plánovacích porád**
- Určenie termínov odstavenia a nábehu prevádzky
- Určenie termínov odstavenia a nábehu jednotlivých okruhov v prevádzke
- Zadefinovanie MR a Capex projektov
- Zadefin. hlavných termínov pre údržbu
- Prehodnotenie údržbárskych prác
- Požiadavky na ext. resp. interné zdroje
- Určenie bezpečnostných opatrení (LO-TO, PNP, Lešenie)

Technologický plán PS18

Údržbársky harmonogram

Plánovanie údržby – plánovanie odstávok

- je podobné ako pri plánovaných odstávkach
- je vo väčšom meradle, čo sa týka zdrojov
- je plánovaná v dlhšom časovom predstihu

Year	Planned maintenance shutdowns	Unplanned maintenance shutdowns	Major repair and Capex projects	Total
2010	100	100	100	300
2011	100	100	100	300
2012	100	100	100	300
2013	100	100	100	300

Michal Kaliský, MONDI SCP

KOLEKTÍVNE VYJEDNÁVANIE

Zákon č. 2/1991 Zb. o kolektívnom vyjednávani, ostatná novela z. č. 416/2013 Z. z.

Ústava SR (čl. 36, 37)

- Právo na združovanie a kolektívne vyjednanie
- slobodné združovanie zamestnancov aj slobodné združovanie zamestnávateľov

Zákon č. 83/1990 Zb. v platnom znení o združovaní občanov

- v súlade s týmto zákonom vznikajú odborové organizácie ako združenie občanov aj zamestnávateľské organizácie

- evidencia odborových a zamestnávateľských subjektov na Ministerstve vnútra SR

Zástupcovia zamestnancov § 11a ZP

Odborová organizácia – občianske združenie zamestnancov, na ochranu svojich hospodárskych a sociálnych záujmov,

Zamestnanecká rada (zamestnanecký dôverník) je orgán, ktorý zastupuje zamestnancov a zamestnávateľa. Zástupcovia zamestnancov pre BOZP.

Kolektívne pracovnoprávne vzťahy – vzťahy medzi zástupcami zamestnancov a zamestnávateľom.

§ 1 ods. 1 Zákonníka práce

Priama a nepriama účasť zamestnancov na rozhodovaní zamestnávateľa

- » U zamestnávateľa pôsobi
 - len odborová organizácia (jedna alebo viaceré),
 - len zamestnanecká rada (alebo zamestnanecký dôverník),
 - aj odborová organizácia (jedna alebo viaceré odborové organizácie), aj zamestnanecká rada (alebo dôverník), zástupcovia zamestnancov navzájom úzko spolupracujú.
- » U zamestnávateľa nepôsobia zástupcovia zamestnancov, len priama účasť zamestnancov na rozhodovaní zamestnávateľa.

Kompetencie zástupcov zamestnancov – ZP

Formy nepriamej participácie zamestnancov

Spolurozhodovanie, prerokovanie, informovanie, kontrola.

- zabezpečiť spravodlivé a uspokojivé pracovné podmienky účasťou na rozhodovaní zamestnávateľa, ktoré sa týka ich ekonomických a sociálnych záujmov

Smernica č. 2002/14/ES, ktorá ustanovuje všeobecný rámec pre informovanie a prerokovanie so zamestnancami

Smernica 2009/38/ES o zriaďovaní európskej zamestnaneckej rady Kolektívne vyjednanie – osobitná forma participácie.

JUDr. Zdeňka Dvoranová.

§ 229 ZP – Zamestnanci majú právo na kolektívne vyjednanie len prostredníctvom príslušného odborového orgánu.

Zákon o kolektívnom vyjednaní § 1 ZKV

ZKV upravuje KV medzi príslušnými orgánmi odborových organizácií a zamestnávateľmi, ktorého cieľom je uzatvorenie KZ.

KV je nástroj podpory účinného sociálneho dialógu a dosahovania sociálneho mieru založený na bipartitnom princípe.

Rozsah prípadnej súčinnosti štátu ustanovuje ZKV.

Kolektívne zmluvy § 2 ZKV

KZ upravujú individuálne a kolektívne vzťahy medzi zamestnávateľmi a zamestnancami a práva a povinnosti zmluvných strán.

KZ môžu uzatvárať príslušné odborové organizácie a zamestnávateľia, prípadne ich organizácie (z. č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov).

Podniková kolektívna zmluva

- uzatvorená medzi príslušným odborovým orgánom (ZO) alebo príslušnými odborovými orgánmi a zamestnávateľom, ktorým je aj služobný úrad.

KZVS § 2 ZKV

Kolekt. zmluva vyššieho stupňa

- Uzavretá pre väčší počet zamestnávateľov medzi vyšším odborovým orgánom alebo príslušnými vyššími odborovými orgánmi a organizáciou alebo organizáciami zamestnávateľov (podľa zákona o združovaní občanov),
- uzavretá medzi príslušným vyšším odborovým orgánom alebo príslušnými vyššími odborovými orgánmi a zamestnávateľom, ktorým je štát,
- uzavretá pre zamestnávateľov, ktorí pri odmeňovaní postupujú podľa zákona o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme medzi príslušným vyšším odborovým orgánom alebo príslušnými vyššími odborovými orgánmi, vládou poverenými zástupcami a reprezentatívnymi zástupcami zamestnávateľov.

Rokovanie a uzavieranie KZ § 3 ZKV

- Zástupca príslušného odborového orgánu (podľa stanov prípadne vnútorného predpisu),
- Štatutárny orgán alebo iný oprávnený zástupca zamestnávateľskej organizácie,

- Fyzická osoba, ktorá pri podnikaní zamestnáva zamestnancov,
- Zástupca príslušnej organizácie zamestnávateľov (podľa vnútorného predpisu),
- Zástupca poverený vládou, reprezentatívni zástupcovia zamestnávateľov.

Pluralita odborov § 3a ZKV

- Ak u zamestnávateľa pôsobia popri sebe viaceré odborové organizácie, pri uzatváraní KZ v mene kolektívu zamestnancov môžu príslušné odborové orgány pôsobiace u zamestnávateľa vystupovať a konať s právnymi dôsledkami pre všetkých zamestnancov len
 - spoločne a vo vzájomnej zhode,
 - ak sa medzi sebou nedohodnú inak.
- Ak u zamestnávateľa pôsobia popri sebe viaceré odborové organizácie, môžu príslušné vyššie odborové orgány vystupovať a konať s právnymi dôsledkami pri uzatváraní kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa pre všetkých zamestnancov len
 - spoločne a vo vzájomnej zhode,
 - ak sa medzi sebou nedohodnú inak.
- Ak sa odborové organizácie (PKZ) nedohodnú na postupe podľa prvej vety, je zamestnávateľ oprávnený uzatvoriť KZ s odborovou organizáciou s najväčším počtom členov u zamestnávateľa alebo s ostatnými odborovými organizáciami, ktorých súčet členov u zamestnávateľa je väčší ako počet členov najväčšej odborovej organizácie.

Ak sa vyššie odborové orgány nedohodnú na postupe, je organizácia zamestnávateľov oprávnená uzatvoriť KZVS s príslušným vyšším odborovým orgánom odborových organizácií s najväčším počtom členov alebo s príslušnými vyššími odborovými orgánmi ostatných odborových organizácií, ktorých súčet členov je väčší.

Spor o určenie odborovej organizácie § 3a ZKV

Ak sa zúčastnené strany nedohodnú, ide o spor o určenie odborovej organizácie oprávnenej na uzatvorenie KZ, ktorý rieši rozhodca zapísaný v zozname rozhodcov vedenom na MPSVR SR. Ak sa zmluvné strany na osobe rozhodcu nedohodnú, na žiadosť ktorejkoľvek zo zmluvných strán ho určí MPSVR SR. Rozhodca vydá doklad, ktorý oprávňuje na rokovanie a uzatváranie KZ.

Platnosť a účinnosť KZ, §§ 4,6 ZKV

- KZ sú **platné**, ak sú
 - uzavreté písomne,
 - podpísané na tej istej listine oprávneným zástupcom alebo oprávnenými zástupcami príslušných od-

borových orgánov a zamestnávateľmi, prípadne zástupcami ich organizácií.

Účinnosť KZ sa

- začína prvým dňom obdobia, na ktoré sa zmluva uzavrela, končí uplynutím tohto obdobia, pokiaľ doba účinnosti niektorých záväzkov nie je dojednaná odchylné.

§ 4, 6 ZKV

KZVS – sú platné, ak sú doložené zoznamom zamestnávateľov, za ktorých boli uzatvorené, okrem KZVS pre verejných zamestnancov.

Zoznam zamestnávateľov obsahuje obchodné meno, sídlo, IČO, SK NACE (kód štatistickej klasifikácie ekonomických činností zamestnávateľa).

KZVS pre štátnych zamestnancov nadobúda platnosť súčasne s nadobudnutím účinnosti zákona o štátnom rozpočte.

Ak sa neuzatvorila táto KZVS na kalendárny rok a ak uplynulo obdobie PKZ v služobnom úrade, účinnosť PKZ sa predlžuje do nadobudnutia platnosti tejto KZVS.

§ 4 ZKV

Neplatná je KZ v tej časti, ktorá – je v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi,

– upravuje nároky zamestnancov v menšom rozsahu než KZVS.

Zverejňovanie KZ v zmysle zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám v znení neskorších predpisov.

KZVS – sa uzatvára pre

- odvetvie (SK NACE na úrovni divízie – dve čísla),

– pre časť odvetvia, ak sa dohodli zmluvné strany (SK NACE na úrovni skupiny – tri čísla),

KZVS obsahuje označenie odvetvia alebo časti odvetvia, pre ktoré je uzatvorená, pričom sa vychádza zo zoznamu zamestnávateľov, za ktorých je uzatvorená.

SK NACE

V analýze strojárskoho priemyslu sú údaje triedené

podľa štatistickej klasifikácie ekonomických činností SK NACE Rev 2, ktorá platí v krajinách Európskej únie, ktorá vstúpila do platnosti 1.1.2008.

Strojársky priemysel podľa novej štatistickej klasifikácie sa skladá: NACE 25M z výroby kovových výrobkov a kovových konštrukcií, okrem strojov a zariadení, NACE 28M z výroby strojov a zariadení i. n., NACE 29M z výroby motorových vozidiel, návesov a prívesov, NACE 30M z výroby ostatných dopravných prostriedkov.

Záväznosť KZ § 5

KZ je záväzná

- pre zmluvné strany,
- KZVS – zamestnávateľov združených, ak kód SK NACE je rovnaký
- všetkých zamestnancov, odborový orgán,
- pre zamestnávateľov v odvetví, na

- ktoré bola rozšírená KZVS, nezdrúženého zamestnávateľa, ak pristúpi ku KZVS.

Pristúpenie ku KZVS – § 5 ZKV

KZVS je záväzná pre zamestnávateľa, ktorý nie je združený v organizácii zamestnávateľov

ak zamestnávateľ požiadava zmluvné strany o pristúpenie ku KZVS a zmluvné strany súhlasia.

Zmluvné strany oznámia ministerstvu pristúpenie zamestnávateľa do 15 dní.

Pristúpenie sa na žiadosť ministerstva oznamuje v Zbierke zákonov SR.

§ 5 ZKV

- Príslušný odborový orgán
- uzaviera KZ aj za zamestnancov, ktorí nie sú odborovo organizovaní,
- je povinný oboznámiť zamestnancov s obsahom KZ najneskôr do 15 dní od jej uzavretia.

Zmluvné strany sú povinné uchovávať KZ a rozhodnutie rozhodcu, najmenej 5 rokov od skončenia obdobia, na ktoré bola uzavretá.

Doba platnosti KZ § 6, zmena KZ § 8 ZKV

Kolektívna zmluva sa uzaviera na dobu, ktorá je v nej výslovne uvedená, teda vždy na dobu určitú (aby bolo možné určiť čas, kedy platnosť a účinnosť KZ skončila). Ak k určeniu nedôjde – 1 rok.

Nezákonny podľa tohto zákona je štrajk ktorý bol vyhlásený alebo pokračuje po uzavretí kolektívnej zmluvy.

Zmena KZ

Ak chcú zmluvné strany meniť KZ počas jej platnosti, musia možnosť zmeny KZ a jej rozsah dohodnúť v KZ, v takom prípade sa pri tejto dohodnutej zmene postupuje ako pri uzavieraní KZ.

Zmluvné strany môžu KZ meniť aj bez vyššie uvedeného, v tomto prípade sa nepostupuje podľa ZKV.

Rozširovanie KZVS

§ 7 ZKV

Rozširovanie KZVS (extenzia)
– spoločný písomný návrh zmluvných strán alebo jednej zo zmluvných strán na rozšírenie KZVS (6 mesiacov) na zamestnávateľov pôsobiacich v odvetví alebo v časti odvetvia, pre ktoré je táto KZVS uzatvorená.

- Záväznosť KZVS uzatvorenej pre odvetvie môže byť rozšírená na zamestnávateľov aj v niektorej časti tohto odvetvia (označením časti odvetvia je kód štatistickej klasifikácie ekonomických činností na úrovni skupiny).
- Ministerstvo môže rozšíriť záväznosť kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa na zamestnávateľov, za ktorých nebola uzavretá.

§ 7 ZKV

Reprezentatívna KZVS –

ak zamestnávateľia, pre ktorých je záväzná KZVS, zamestnávajú v odvetví alebo v časti odvetvia väčší počet zamestnancov

ako zamestnávateľa združení v inej organizácii zamestnávateľov, ktorá v tom istom odvetví alebo v tej istej časti odvetvia uzatvorila inú KZVS. Zverejnenie návrhu na rozšírenie KZVS v Obchodnom vestníku a na webovom sídle ministerstva do 10 dní.

– Zamestnávateľ môže do 30 dní odo dňa zverejnenia návrhu písomne oznámiť ministerstvu pripomienky k návrhu na rozšírenie.

– Poradná komisia na rozšírenie záväznosti KZVS na tripartitnom princípe (prerokovanie návrhu 20 dní, stanovisko komisie – odporúčací charakter), rokovací poriadok.

– Primerane – rozšírenie dodatku ku KZVS.

– Rozširovanie všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý sa vyhlási uverejnením v Zbierke zákonov SR.

§ 7a ZKV

Rozšírenie záväznosti kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa alebo dodatku k nej sa nevzťahuje na zamestnávateľa,

- a) pre ktorého je záväzná iná kolektívna zmluva vyššieho stupňa ku dňu účinnosti rozšírenia,
- b) ktorý je v úpadku ku dňu účinnosti rozšírenia,
- c) ktorý je v likvidácii ku dňu účinnosti rozšírenia,
- d) u ktorého bol zavedený ozdravný režim alebo bola zavedená nútená správa ku dňu účinnosti rozšírenia,
- e) ktorý zamestnáva menej ako 20 zamestnancov podľa priemerného evidenčného počtu zamestnancov vypočítaného za kalendárny mesiac predchádzajúci kalendárnemu mesiacu, v ktorom rozšírenie nadobudlo účinnosť,
- f) ktorý zamestnáva viac ako 10 % osôb so zdravotným postihnutím z priemerného evidenčného počtu zamestnancov vypočítaného za kalendárny mesiac predchádzajúci kalendárnemu mesiacu, v ktorom rozšírenie nadobudlo účinnosť,
- g) ktorého postihla mimoriadna udalosť, ktorej následky ku dňu účinnosti rozšírenia trvajú,
- h) ktorý vykonáva podnikateľskú činnosť menej ako 24 mesiacov ku dňu účinnosti rozšírenia; to neplatí, ak ide o zamestnávateľa, ktorý je právnym nástupcom iného zamestnávateľa a ktorý vykonáva podnikateľskú činnosť v súčte s podnikateľskou činnosťou tohto iného zamestnávateľa najmenej 24 mesiacov.

KZVS medzi OZ KOVO

a Zväzom strojárskoho priemyslu SR 2013 – 2014

Príslušnosť KZVS:

- 254 = výroba zbraní a munície
- 255 = kovanie, lisovanie, razenie a valcovanie kovov, prášková metalurgia
- 256 = opracovanie a povrchová úprava kovov, obrábanie
- 265 = výroba nástrojov a zariadení na meranie, testovanie a navigova-

nie, hodín a hodiniek

275 = výroba zariadení pre domácnosti

281 = výroba strojov na všeobecné účely

282 = výroba ostatných strojov na všeobecné účely

283 = výroba strojov pre poľnohospodárstvo a lesníctvo

284 = výroba strojov na tvarovanie kovov a obrábanie

289 = výroba ostatných strojov na špeciálne účely

291 = výroba motorových vozidiel

293 = výroba dielov a príslušenstva pre motorové vozidlá

302 = výroba železničných lokomotív a vozového parku

325 = výroba lekárskeho a dentálnych nástrojov a potrieb

721 = ostatný výskum a experimentálny vývoj v oblasti prírodných a technických vied

SK NACE

» **ECHOZ: chemická sekcia**

20.1 = výroba základných chemikálií, priemyselných hnojív a dusíkatých zlúčenín (zmesí), plastov a syntetického kaučuku v primárnej forme

20.3 = Výroba farieb, lakov a podobných náterov, tlačiarenských farieb a tmelov

20.4 = Výroba mydla a pracích prostriedkov, čistiacich a leštiacich prípravkov

20.6 = Výroba umelých vlákien

21.2 = Výroba farmaceutických prípravkov

22.1 = Výroba výrobkov z gumy

22.2 = Výroba plastových výrobkov

28.9 = Výroba ostatných strojov na špeciálne účely

35.3 = Dodávka pary a rozvod studeného vzduchu

49.5 = Potrubná doprava

68.2 = Prenájom a prevádzkovanie vlastných alebo prenajatých nehnuteľností

72.1 = Výskum a experimentálny vývoj v oblasti prírodných a technických vied

» **Energetická sekcia**

25.3 = výroba parných kotlov okrem kotlov ústredného kúrenia

35.12 = prenos elektriny

35.13 = rozvod elektriny

35.3 = dodávka pary a rozvod studeného vzduchu

42.2 = výstavba verejných sietí

KZVS medzi OZ KOVO

a Zväzom elektrotechnického priemyslu SR 2013 – 2015

príslušnosť KZVS:

- 25 = výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení
- 26 = výroba počítačových, elektronických a optických výrobkov
- 27 = výroba elektrických zariadení
- 46 = veľkoobchod okrem motorových vozidiel a motocyklov
- 72 = vedecký výskum a vývoj
- Podniky s SK NACE: 25720, 27110, 27310, 279, 46140

Zväz autobusovej dopravy SK NACE na ktoré sa vzťahuje táto KZVS

Odvetvové začlenenie (príslušnosť)

tejto kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa

Označenie odvetví podľa § 4 ods. 3 zákona č. 2/1991 Zb. o kolektívnom vyjednávaní v znení neskorších predpisov, vyjadrené kódom štatistickej klasifikácie ekonomických činností SK

NACE Rev. 2 podľa Vyhlášky ŠÚ SR č. 306/2007 Z. z., je nasledovné:

493 – Ostatná osobná pozemná doprava

494 – Nákladná cestná doprava

a sťahovacie služby

ZP § 43, vzťah medzi KZ a PZ

- Ak v pracovnej zmluve nie sú dohodnuté mzdové podmienky a účinnosť ustanovení kolektívnej zmluvy, na ktoré pracovná zmluva odkazuje, sa skončila,
- mzdové podmienky dohodnuté v KZ sa považujú za mzdové podmienky dohodnuté v pracovnej zmluve až do dohodnutia mzdových podmienok v kolektívnej zmluve alebo v pracovnej zmluve,
- najviac po dobu dvanásť mesiacov.
- § 231 ods. 5 – PZ je neplatná v tej časti, v ktorej upravuje nároky zamestnancov v menšom rozsahu než KZ

Prechod práv a povinností a KZ § 30 ods. 7, 8 ZP

Ak dôjde k prechodu práv a povinností z pracovnoprávných vzťahov, je zamestnávateľ povinný dodržiavať KZ dohodnutú predchádzajúcim zamestnávateľom a to až do skončenia jej účinnosti.

Právne postavenie a funkcia zástupcov zamestnancov zostávajú zachované do uplynutia funkčného obdobia, ak sa nedohodnú inak.

Postup pri kolektívnom vyjednávaní § 8 ZKV

- Kolektívne vyjednávanie sa začne predložením písomného návrhu na uzavretie kolektívnej zmluvy jednou zo zmluvných strán druhej zmluvnej strane. Dôležitý je obsah predloženého návrhu.
- Zmluvné strany sú povinné
- spolu rokovať a poskytovať si požadovanú súčinnosť, ak nebude v rozpore s ich oprávnenými záujmami,
- začať rokovanie o uzavretí novej kolektívnej zmluvy najmenej 60 dní pred skončením platnosti uzavretej kolektívnej zmluvy,
- na predložený návrh písomne odpovedať najneskôr do 30 dní, ak sa zmluvné strany nedohodnú inak,
- v odpovedi sa vyjadriť k tým častiam, ktoré neboli prijaté.

Zákon č. 125/2006 Z. z. o IP

§ 2

IP vykonáva dozor nad – kolektívnym vyjednávaním, – dodržiavaním záväzkov, ktoré vznikajú z KZ.

Vyvádzovanie zodpovednosti za porušovanie záväzkov vyplývajúcich z KZ.

Kedy môže veriteľ „zvít'azit“ nad dlžníkom?

VERITEĽ v/s DLŽNÍK 0:1

Vymožitelnosť práva na Slovensku

CREDITTON

» Stav súdneho systému

- Účelové odpory žalovaných strán-predlžovanie súdnych konaní
- Sociálne ctenie sudcov pri rozsudkoch
- Existencia možnosti „kúpenia“ si rozsudkov

» Prevod obchodných podielov na tzv. biele kone

- OP sú prepisované najmä na cudzincov
- Zlučovanie spoločností do viacerých spoločností

» Privarované legislatívne zmeny

- Zjednodušenie vstupu spoločností do reštrukturalizácie teraz: musí byť súdne rozhodnutie návrh: bez súdneho rozhodnutia
- Zmena exekučného zákona teraz: exekútora si vyberá veriteľ návrh: exekútora bude prideľovať súd na regionálnom princípe

» Vznik obchodných spoločností a ručenie spoločníkov za záväzky

- Ručenie spoločníkov vlastným majetkom do výšky základného imania
- Zjednodušenie zakladania nových spoločností s ručením obmedzeným s minimálnym základným imanom (návrh opozície: 1 euro)

» Podľa poisťovacích spoločností:

Spoločnosť s ročným obrátom 1,5 mil. EUR a maržou 5% musí navýšiť svoj obrát o 30% len na to, aby kompenzovala stratu plynúcu z nezaplatenej pohľadávky vo výške 22.500 EUR.

Pohľadávky z obchodného styku tvoria v priemere 40% firemných aktív

Medziročný nárast insolvenčných konaní v priemere v svetovej ekonomike je 30%

Pohľadávky predstavujú v priemere 40% firemných aktív

» Analýza obchodného partnera

Kedy má byť analýza obchodného partnera vykonaná?

- Začiatok spolupráce
- Počas spolupráce

Prečo je analýza počas spolupráce dôležitejšia ako na začiatku?

Ktoré informácie by sme mali mať o obchodnom partnerovi k dispozícii počas spolupráce a ako často ich musíme preverovať?

» Kedy sa obchodný partner stáva pre vzájomnú spoluprácu rizikovým?

- Predlžuje sa jeho platobná disciplína
- Spoločníci založia novú spoločnosť s rovnakým predmetom činnosti na rovnakej adrese, bez web-kontaktu a bez telefónnych kontaktov
- Na majetok spoločnosti sú evidované záložné práva
- Záväzky voči štátu
- Negatívne informácie na trhu

» Predstavujú nasledovné skutočnosti u obchodného partnera riziko a ako ho vyhodnotiť?

- virtuálna adresa
- záväzky voči štátu
- záložné práva na majetok
- prepis obchodného podielu, zmena sídla, zlučovanie spoločností
- iné skutočnosti

» Efektívny manažment pohľadávok

Pohľadávky v spoločnostiach sú v kompetencii:

- Účtovníci
- Obchodní manažéri
- Creditní manažéri
- Advokáti (interní alebo externí)
- Poisťovne pohľadávok
- Faktoringové spoločnosti
- Externé agentúry

» Kedy veriteľ môže zvít'azit nad dlžníkom?

- Dôsledná analýza obchodného partnera pri začiatku spolupráce
- adresa, webstránka, tlf

Zuzana Lenická

kontakty, personálne prepojenie na iné spoločnosti (obchodný register), údaje z obchodného vestníka (nie obchodného registra), záväzky voči štátu, centrálny register zmlúv, informácie z trhu, externé ratingové agentúry, externé inkasné agentúry, vlastná stránka partnera, informácie zo sociálnych sietí, informácie od vlastných obchodníkov, dojmy obchodníkov získané návštevou sídla alebo miesta podnikania, register uz

- Uzatvorenie zmluvy a v prípade objednávok – uzatvorenie rámcovej zmluvy (do zmluvy rozhodcovská doložka)
- Analýza obchodného partnera počas celej doby spolupráce – záväzky voči štátu, obchodný vestník, obchodný register, centrálny register záložných práv, internet, informácie z trhu, vlastné stránky partnera, sociálne siete, dojmy obchodníkov z osobnej návštevy, informácie od externej inkasnej agentúry, register uz
- Sledovanie platobnej disciplíny
- Riešenie pohľadávok hneď po uplynutí lehoty splatnosti – kontaktovanie dlžníka, spísanie splátkového kalendára, notárska exekučná zápisnica, záložné

práva, zmenky, poukážky a pod.

» Viete/poznáte?

Dôležitá je koncentrácia na rizikových dlžníkoch, tzn. nevenovať sa s rovnakým úsilím a s rovnakými nákladmi preverovaniu všetkých zákazníkov, ale iba tých, ktorí sa javia ako potenciálne rizikovní – odoberajú rizikovo veľa produkcie, pochádzajú z rizikovej oblasti, majú rizikové správanie – tzn. platí Paretovo pravidlo – pri vymáhaní pohľadávok 80% problémov s úhradami spôsobí iba 20% zákazníkov.

» Segmentácia dlžníkov

Vzťahuje sa k plateniu ich záväzkov, resp. k riziku ich neplatenia

Členenie môže byť napríklad:

- Právna podstata a forma dlžníka – inak sa vymáhanie nastaví pri živnostníkoch, inak pri obchodných spoločnostiach, inak pri verejnej správe
- Región, kde dlžník sídli alebo býva
- Odvetvie, v ktorom sa pohľadávky vymáhajú
- Stav zmluvy so zákazníkom
- Reagovanie v minulosti na určité vymáhacie kroky
- Osobné prepojenie s obchodníkmi, vedením spoločnosti, s majiteľmi spoločnosti

» Typológia dlžníkov

- nechota platiť dlh – nechce platiť, hoci môže – chce platiť a môže platiť
- nevoľa platiť dlh – nechce a ani nemôže platiť – chce platiť, ale nemôže
- ku každému typu dlžníka existuje aj typológia jeho argumentov

» Klasifikácia neuhradených pohľadávok

- Neskorouhradené pohľadávky – spájajú sa s rizikom druhotnej platobnej neschopnosti veriteľa
- Pochybné pohľadávky –

Dokončenie na 9. str.

Dokončenie zo 8. str.

spájajú sa s rizikom dôkaznej núdze, t.j. že podnik nebude v prípade sporu disponovať dostatočnými dôkazmi o ich existencii, právnom dôvode a výške

- Nedobytné pohľadávky – spájajú sa s rizikom priamej finančnej straty plynúcej z neuhradenej istiny a aj nákladov na vymáhanie pohľadávok

» Členenie dlžníkov podľa komunikačného štýlu

- Agresívny zákazník – používa silu a sústreďuje sa na svoje záujmy
- Submisívny zákazník – ľahko sa dá presvedčiť a dosiahnuť úhrada záväzku
- Asertívny zákazník – očakáva partnerské správanie a nie nátlakové postoje

» Prečo inkasná agentúra môže uspieť tam, kde neuspel veriteľ

- Psychologický efekt
- Sústredený a intenzívny tlak na dlžníka
- Profesionalita, know-how a špecializácia
- Investície do informačných technológií

» Záver

- Angažovanie sa inkasnej agentúry vo veriteľsko-dlžníckom vzťahu môže spôsobiť, že dlžník už neprejaví vôľu k novému obchodu s veriteľom, aj keď veriteľ by chcel.
- Nie je to vina inkasnej agentúry – ide o celkovú kvalitu podnikateľského prostredia a vymožiteľnosť práva.
- V systéme, kde sa veriteľ len s ťažkosťami môže rýchlo a efektívne domôcť svojich práv, môže nastať a aj nastáva diktát dlžníkov a vnímanie vymáhania práva ako neprijateľné a antizákaznícke.

...ako dlho prežije Vaša firma bez peňazí za dodané tovary a poskytnuté služby?

...nezaplatená faktúra je pre dlžníka najlacnejším úverom a Vy predsa nie ste banka...

KRÁTENIE, NEODVEDENIE A NEZAPLATENIE DANE A POISTNÉHO

§ 276

Skrátenie dane a poistného

- (1) Kto v malom rozsahu (266 EUR) skráti daň, poistné na sociálne poistenie, verejné zdravotné poistenie alebo príspevok na starobné dôchodkové sporenie, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

- (2) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1
 - a) a už bol za taký čin odsúdený,
 - b) a na uľahčenie spáchania takého činu poruší úradný uzáver,
 - c) závažnejším spôsobom konania, alebo
 - d) vo väčšom rozsahu.

- (3) Odňatím slobody na štyri roky až desať rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 v značnom rozsahu.

- (4) Odňatím slobody na sedem rokov až dvanásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 vo veľkom rozsahu.

§ 277

Neodvedenie dane a poistného

- (1) Kto v malom rozsahu (266 EUR) zadrží a neodvedie určenému príjemcovi splatnú daň, poistné na sociálne poistenie, verejné zdravotné poistenie alebo príspevok na starobné dôchodkové sporenie, ktoré zrazí alebo vyberie podľa zákona, v úmysle zadovážiť sebe alebo inému neoprávnený prospech, potrestá sa odňatím slobody na jeden až päť rokov.

- (2) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1
 - a) závažnejším spôsobom konania, alebo
 - b) vo väčšom rozsahu.

- (3) Odňatím slobody na štyri roky až desať rokov sa pá-

chatel potrestá, ak činom uvedeným v odseku 1 spôsobí značnú škodu.

- (4) Odňatím slobody na sedem rokov až dvanásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 vo veľkom rozsahu.

§ 278

Nezaplatenie dane a poistného

- (1) Kto vo väčšom rozsahu (2 660 EUR) nezaplatí splatnú daň, poistné na sociálne poistenie, verejné zdravotné poistenie alebo príspevok na starobné dôchodkové sporenie, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

- (2) Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 v značnom rozsahu.

- (3) Odňatím slobody na tri roky až osem rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 vo veľkom rozsahu.

§ 276 až 278 v podmienkach Sociálnej poisťovne

Skrátenie =

- také konanie odvádzateľa poistného, ktorým chce úmyselne dosiahnuť alebo dosiahol, aby mu v prípade, že toto poistné nevykázal vôbec alebo ak ho vykázal v nesprávnej výške, pobočka Sociálnej poisťovne predpísala poistné v nižšej, ako zákonom ustanovenej sume, alebo mu nepredpísala poistné vôbec. Ide najmä o prípady, ak zamestnávateľ nesplní povinnosť prihlásiť zamestnanca do registra poistencov, a teda ani za neho neodvádza poistné, alebo ak zamestnávateľ neuvedie skutočný príjem zamestnanca za vykonanú prácu dosiahnutý v rozhodujúcom období, a tým zníži vymeriavací základ zamestnanca aj zamestnávateľa, prípadne ak samostatne zárobkovo čin-

ná osoba úmyselne uviedla v daňovom priznaní nepravdivé údaje o výške dosiahnutých príjmov a výdavkov z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti

Neodvedenie =

- také konanie zamestnávateľa, ktorým zadrží a neodvedie splatné poistné, ktoré zrazil zamestnancom z ich vymeriavacieho základu určeného podľa zákona o sociálnom poistení a tieto prostriedky si ponechá alebo použije na iný účel

Nezaplatenie =

- také konanie zamestnávateľa, ktorým neodvedie poistné, ktoré má platiť ako zamestnávateľ (zavedené novelou účinnou od 1.9.2011, keďže zamestnávateľia využívajú skutočnosť, že trestnoprávnemu postihu len za zadržanie a neodvedenie poistného, často krát odvádzali len poistné za svojich zamestnancov a nie aj poistné, ktoré boli povinní platiť ako zamestnávateľia)

§ 17

„Pre trestnosť činu spáchaného fyzickou osobou treba úmyselné zavinenie, ak tento zákon výslovne neustanovuje, že stačí zavinenie z nedbanlivosti.“

- z ustanovenia vyplýva základná zásada zodpovednosti za zavinenie, ktorá vyjadruje, že bez zavinenia niet trestného činu ani trestu,
- na trestnosť činu vyžaduje **zásadne úmyselné zavinenie, pokiaľ zákon výslovne neustanovuje, že stačí zavinenie z nedbanlivosti**,
- tam, kde nie je forma zavinenia výslovne uvedená platí pre základné skutkové podstaty, že sa vyžaduje úmysel.

Ing. Jana Kolesárová
generálna riaditeľka
sekcie sociálneho poistenia
a dôchodkového sporenia

SOCIÁLNE POISTENIE A DÔCHODKOVÝ SYSTÉM V SLOVENSKEJ REPUBLIKE

Sociálne poistenie

- » **nemocenské poistenie** (náhrada straty zárobku alebo zníženia príjmu z dôvodu dočasnej práceneschopnosti, tehotenstva a materstva)
- » **dôchodkové poistenie**
 - a) **starobné poistenie** (zabezpečenie v starobe a pozostalých v prípade smrti poistenca po dovŕšení dôchodkového veku)
 - b) **invalidné poistenie** (zabezpečenie v invalidite a pozostalých v prípade smrti poistenca pred dovŕšením dôchodkového veku)
- » **úrazové poistenie** (poistenie pre prípad poškodenia zdravia alebo úmrtia v dôsledku pracovného úrazu a choroby z povolania)
- » **garančné poistenie** (platobná neschopnosť zamestnávateľa)
- » **poistenie v nezamestnanosti** (strata príjmu v dôsledku nezamestnanosti)

Dôchodkový systém v SR

- » **I. pilier**
 - povinné **dôchodkové poistenie** definované dávkovo, financované priebežne – zásluhové s určitou mierou solidarity
 - spravovaný **Sociálnou poisťovňou** (verejnoprávna inštitúcia)
 - upravený zákonom č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov
- » **II. pilier**
 - súčasť **povinného dôchodkového systému**, príspevkovo definované, financované prostredníctvom kapitalizácie – plne zásluhové
 - spravovaný súkromnými **dôchodkovými správcovskými spoločnosťami**
 - upravený zákonom č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

III. pilier

- **dobrovoľné** doplnkové dôchodkové sporenie, príspevkovo definované, financované prostredníctvom kapitalizácie – plne zásluhové
- spravovaný súkromnými **doplnkovými dôchodkovými spoločnosťami**
- upravený zákonom č. 650/2004 Z. z. o doplnkovom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

I. Pilier – dôchodkové dávky

- » Druhy dôchodkových dávok vyplácaných po splnení zákonom ustanovených podmienok:
 - Starobný dôchodok
 - Predčasný starobný dôchodok
 - Invalidný dôchodok
 - s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %
 - s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť najviac o 70 %
 - Vdovský dôchodok (60 % dôchodku zomretého)
 - Vdovecký dôchodok (60 % dôchodku zomretého)
 - Sirotský dôchodok (40 % dôchodku zomretého)

I. Pilier – starobný dôchodok

Podmienky nároku na starobný dôchodok:

- » Minimálne obdobie dôchodkového poistenia 15 rokov
- » Dôchodkový vek 62 rokov (postupné zjednotenie pre mužov a ženy)

Vzorec na výpočet starobného dôchodku:

$$SD = POMB \times ODP \times ADH$$

SD = suma starobného dôchodku (mesačná);

POMB = priemerný osobný mzdový bod;

ODP = obdobie dôchodkového poistenia;

ADH = aktuálna dôchodková hodnota (2014 = 10,2524 eura)

I. Pilier – Predčasný starobný dôchodok

Podmienky nároku na predčasný starobný dôchodok:

- » Minimálne obdobie dôchodkového poistenia **15 rokov**
- » Najviac **dva roky** pred dovŕšením dôchodkového veku
- » Suma dôchodku musí byť vyššia ako **1,2 násobok sumy ŽM** pre jednu plnoletú fyzickú osobu (pre rok 2014 viac ako cca 240 eur), resp. 0,6 násobok sumy ŽM v prípade sporiteľa

Suma PSD je **znižená o 0,5 % za každých začatých 30 dní** chýbajúcich do dovŕšenia dôchodkového veku.

Nárok na výplatu nevzniká v prípade výkonu zárobkovej činnosti, z ktorej je osoba povinne dôchodkovo poistená.

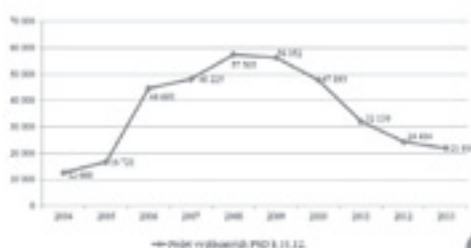
Po dovŕšení dôchodkového veku možnosť prepočítania sumy PSD o obdobie, počas ktorého bola výplata PSD pozastavená.

I. Pilier – invalidný dôchodok

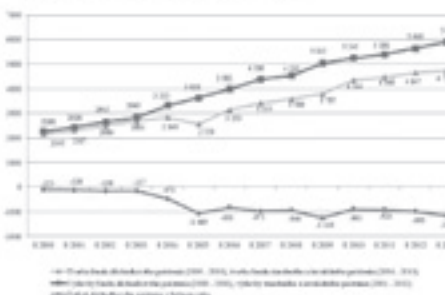
Podmienky nároku na invalidný dôchodok:

- » Poistenec je invalidný (viac ako 40 %)
- » Získal potrebný počet rokov dôchodkového poistenia
 - do 20 rokov menej ako 1 rok
 - nad 20 rokov do 24 rokov najmenej 1 rok
 - nad 24 do 28 rokov najmenej dva roky

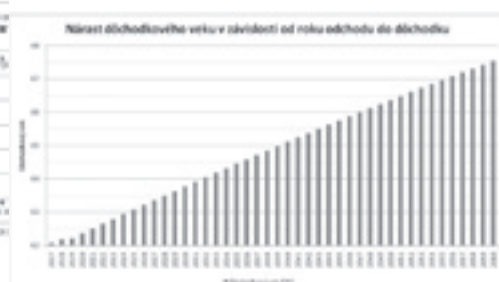
Počet vyplácaných PSD v rokoch 2004 až 2013

I. Pilier – deficit dôchodkového poistenia v rokoch 2000 – 2013 (v mil. eur)

I. PILIER – DÔCHODKOVÝ VEK OD 2017

- nad 28 rokov do 34 rokov najmenej 5 rokov
- nad 34 rokov do 40 rokov najmenej 8 rokov
- nad 40 rokov do 45 rokov najmenej 10 rokov
- nad 45 rokov najmenej 15 rokov
- » Ku dňu vzniku invalidity nesplnil podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok

I. Pilier – vdovský/vdovecký dôchodok (rovnako platí pre vdovca)

Nárok na vdovský dôchodok má vdova po manželovi, ktorý:

- » ku dňu smrti poberal starobný dôchodok, invalidný dôchodok alebo mal nárok na predčasný starobný dôchodok
 - » ku dňu smrti splnil podmienky nároku na starobný dôchodok alebo
 - » ku dňu smrti získal počet rokov dôchodkového poistenia potrebný na vznik nároku na invalidný dôchodok alebo
 - » zomrel v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania
- Obdobie výplaty vdovského dôchodku:
- » 1 rok po smrti manžela
 - » po uplynutí 1 roka kedykoľvek, ak
 - sa stará o nezaopatrované dieťa
 - je invalidná viac ako 70 %
 - vychovala aspoň tri deti
 - dovŕšila vek 52 rokov a vychovala 2 deti
 - dovŕšila dôchodkový vek

I. Pilier – sirotsky dôchodok

Nárok na sirotsky dôchodok má nezaopatrené dieťa po zomretom rodičovi alebo osvojiteľovi dieťaťa:

- » ku dňu smrti poberal starobný dôchodok, invalidný dôchodok alebo mal nárok na predčasný starobný dôchodok
- » ku dňu smrti splnil podmienky nároku na starobný dôchodok alebo
- » ku dňu smrti získal počet rokov dôchodkového poistenia potrebný na vznik nároku na invalidný dôchodok alebo
- » zomrel v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania

Vdovský a vdovecký dôchodok – 60 % dôchodku zomretého. Sirotsky dôchodok – 40 % dôchodku zomretého. Súčet súm sirotských dôchodkov nesmie presiahnuť sumu dôchodku zomretého. Ak sú dva dôchodky v súbehu, ten nižší sa kráti na polovicu.

Zásadné zmeny v sociálnom poistení od 1. 9. 2012 a 1. 1. 2013

I. Pilier – štatistické údaje

- » Nárast strednej dĺžky života pre vekovú skupinu 62 ročných (prognóza EURO-POP 2010):

- **Muži** (2010) 16,0 rokov na 23,2 rokov (2060) = + **7,2** rokov
- **Ženy** (2010) 20,4 rokov na 27,0 rokov (2060) = + **6,6** rokov
- » Podľa prognóz Eurostatu index závislosti starších narastie v dlhodobom horizonte výrazne aj v SR.
- » V roku 2010 pripadalo na jedného obyvateľa v poproduktívnom veku (nad 62 rokov) štyri a pol ľudí v produktívnom veku (16 – 61 rokov).
- » V roku 2060 bude pripadať na jedného obyvateľa v poproduktívnom veku (nad 62 rokov) už len jeden a pol človeka, resp. na jedného obyvateľa v poproduktívnom veku (nad 67 rokov) budú pripadať takmer dvaja ľudia.

I. Pilier – dôchodkový vek od 2017

Automatická úprava/zvyšovanie dôchodkového veku v závislosti od strednej dĺžky života:

$$DV_t = DV_{t-1} + (\varnothing SD\check{Z}_{t-7,t-3} - \varnothing SD\check{Z}_{t-8,t-4}) \times 365$$

DV_t = dôchodkový vek na príslušný kalendárny rok

DV_{t-1} = dôchodkový vek, ktorý predchádza príslušnému kalendárnemu roku

$SD\check{Z}_{t-7,t-3}$ = priemerná stredná dĺžka života za prvé referenčné obdobie

$SD\check{Z}_{t-8,t-4}$ = priemerná stredná dĺžka života za druhé referenčné obdobie

Dôchodkový vek na príslušný kalendárny rok sa ustanoví **opatrením MPSVR SR** najneskôr do 31. 10. predchádzajúceho kalendárneho roka (1-krát v roku 2016).

I. Pilier – valorizácia dôchodkov

- » Každoročne od 1. 1.
- » Od roku 2013 postupný prechod valorizačného mechanizmu od tzv. švajčiarskeho spôsobu (50 % rast spotrebiteľských cien a 50 % rast priemernej mzdy) na **valorizáciu dôchodkov v závislosti od rastu spotrebiteľských cien za domácnosti dôchodcov** s cieľovým stavom v roku 2018.
- » V prechodnom období rokov 2013 až 2017 je valorizácia dôchodkov realizovaná **pevnou sumou**.

I. Pilier – SZČO

- » **SZČO s účinnosťou od 1. 1. 2013:**
 - Zvýšenie minimálneho VZ z pôvodných 44,2 % z priemernej mesačnej mzdy spred dvoch rokov na **50 % z priemernej mesačnej mzdy spred dvoch rokov** (rok 2014 min. VZ = 402,50 eura)
 - Zvýšenie vymeriavacieho základu o zaplatené poistné na sociálne poistenie a verejné zdravotné poistenie

- **Postupné zníženie konštanty 2** (t. j. polovica pomernej časti základu dane) na účely výpočtu vymeriavacieho základu na sociálne poistenia na **hodnotu 1,486 počas troch rokov**
- Cieľom je zabezpečiť, aby SZČO mali nárok na porovnateľný dôchodok ako zamestnanci (minimálne na úrovni 25 % z priemerného zárobku v SR)

Zmeny pre zamestnávateľov

- » Od 1. 9. 2012 **úprava sadzby poistného na starobné poistenie** (14 % I. pilier) z dôvodu **zníženia sadzby povinných príspevkov** (4 % II. pilier – počas prechodného obdobia od roku 2017 do roku 2024 nárast sadzby do II. piliera na cieľových 6 %) – **od 1. 9. 2012**
- » **Maximálny vymeriavací základ** na platenie poistného na sociálne poistenie **5-násobok priemernej mesačnej mzdy** v hospodárstve SR spred dvoch rokov (rok 2014 v sume 4 025 eur) – **od 1. 1. 2013**
- » Platenie poistného na sociálne poistenie od 1. 1. 2013 aj **z dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru** – výnimka pre dohodu o brigádnickej práci študentov – **od 1. 1. 2013**

Zmeny pre zamestnávateľov v SP

- » **Odvodová úľava** pri zamestnávaní dlhodobo nezamestnaných najviac na **12 kalendárnych mesiacov** – **od 1. 11. 2013**
 - a) pred vznikom **pracovného** alebo **štátnozamestnaneckého pomeru** (nie dohody), dlhodobo nezamestnaný občan
 - b) suma mesačného príjmu nie je viac ako **67 % priemernej mzdy v hospodárstve** spred dvoch rokov (539,35 eura v roku 2014)
 - c) **žiadne pohľadávky** SP na poistnom na sociálne poistenie voči zamestnávateľovi
 - d) zamestnávateľ **neznížil** počet zamestnancov z dôvodu prijatia tejto osoby
- » možnosť poberať **nemocenskú dávku**, ak zamestnávateľ poskytol zamestnancovi príjem, ktorý nie je **príjmom za vykonanú prácu** – **od 1. 1. 2014**
- » jednotná sadzba na **úrazové poistenie** **0,8 %** sa zachová **do roku 2017** – **od 1. 1. 2014**
- » **zvýšenie diskontnej úrokovej sadzby** pri splátkovom kalendári na trojnásobok ročnej základnej úrokovej sadzby ECB (najmenej 10 %) – **od 1. 1. 2014**
- » povinnosť oznámiť SP, že zamestnanec je štatutárnym orgánom zamestnávateľa (alebo jeho členom) a má najmenej **50 % účasť na majetku zamestnávateľa**

Pokračovanie zo str. 11

teľa, ako aj každú zmenu týchto skutočností **do ôsmich dní** od tejto zmeny (od **1. 1. 2014**)

- a) bez nároku na dávku garančného poistenia
- b) bez zahrnutia do obdobia dôchodkového poistenia, ak nebolo zaplatené poistné

I. Pilier – plánované zmeny

- » Elektronizácia služieb SP
- » Zavedenie minimálneho dôchodku
- » Prehodnotenie konštrukcie na výpočet dôchodku – prechod na súčet OMB

II. pilier – starobné dôchodkové sporenie

- » účelom je spolu s dôchodkovým poistením (I. pilierom) **zabezpečiť sporiteľovi príjem v starobe** a pozostalým pre prípad jeho úmrtia.
- » **z dôvodu účasti v II. pilieri je dôchodok z I. piliera krátený**
- » vstup do II. piliera je **dobrovoľný do veku 35 rokov** na základe uzatvorenia zmluvy o starobnom dôchodkovom sporení s DSS
- » po registrácii zmluvy Sociálnou poisťovňou sa platia povinne príspevky vždy, ak je sporiteľ aj dôchodkovo poistený v 1. pilieri
- » **centralizovaný výber** povinných príspevkov cez **Sociálnu poisťovňu**, ktorá ich postupuje **do DSS (4% z VZ)**.

II. pilier – starobné dôchodkové sporenie

- » DSS spravuje najmenej dva **dôchodkové fondy**
 - a) dlhopisový garantovaný dôchodkový fond
 - b) akciový negarantovaný dôchodkový fond
- » každá DSS má svojho depozitára – banka z inej finančnej skupiny, ktorá vedie bežné účty pre DSS a všetky DF
- » možnosť sporiť si **súčasne v dvoch** dôchodkových fondoch
- » majetok v dôchodkovom fonde je **súkromným vlastníctvom** sporiteľov a podlieha dedeniu v prípade smrti sporiteľa
- » dohľad nad DSS vykonáva **Národná banka Slovenska**.

II. pilier – dôchodkové správcovské spoločnosti pôsobiace v SR

- » AEGON d.s.s., a.s.
- » Allianz – Slovenská dôchodková správcovská spoločnosť, a.s.
- » AXA d.s.s., a.s.

- » DSS Poštovej banky d.s.s., a.s.
- » ING dôchodková správcovská spoločnosť, a.s.
- » VÚB Generali d.s.s., a.s.

II. pilier – zmeny od 1. 9. 2012 a 1. 1. 2013

- » zníženie sadzby **povinných príspevkov** do II. piliera na **4% z VZ** a zavedenie možnosti platiť **dobrovoľné** príspevky, ktoré sú daňovo zvýhodnené do výšky 2% z priemernej mzdy do roku 2016 (zamestnávateľ platí priamo do DSS)
- » zavedenie **dobrovoľného vstupu** do II. piliera najneskôr **do 35 rokov veku**
- » zníženie poplatku za výber príspevkov SP z 0,5% z povinných na 0,25% z povinných príspevkov a zvýšenie odplaty DSS za zhodnotenie príspevkov na 10% (pôvodne 5,6%) zo zhodnotenia
- » **presun sporiteľov** do garantovaných dôchodkových fondov, ak neprejavia záujem byť v negarantovanom fonde

II. pilier – anuitná novela od 1. 1. 2015

- » vyplácanie dôchodkov z 2. piliera od **roku 2015** (cca 3 000 z 1 449 060 sporiteľov)
- » príprava komplexných podmienok vyplácania **dôchodkov** zo starobného dôchodkového sporenia
 - **starobný** dôchodok (dovŕšenie dôchodkového veku, ruší sa podmienka minimálneho obdobia sporenia 10 rokov)
 - **predčasný** starobný dôchodok (sporiteľovi chýbajú najviac dva roky do dovŕšenia dôchodkového veku, predčasný starobný dôchodok z 1. a 2. piliera musí byť vždy vyšší ako 1,2 násobok životného minima)
 - **pozostalostné** dôchodky (1 alebo 2 roky po smrti poberateľa doživotného dôchodku)
- » výplata starobného dôchodku a predčasného starobného dôchodku rovnako ako v 1. pilieri **prioritne** formou **doživotného dôchodku**

II. pilier – anuitná novela od 1. 1. 2015

- » Formy vyplácania dôchodkov
 - doživotný dôchodok – vypláca poisťovňa (**priorita**) – v prípade smrti možná výplata pozostalostného dôchodku, ak bol dohodnutý v zmluve s poisťovňou
 - programový výber – vypláca dôchodková správcovská spoločnosť – po smrti **dedenie**
 - dočasný dôchodok – **nová forma** – vypláca poisťovňa – vyšší dôchodok ako programový výber, ale bez dedenia

- » Programový výber a dočasný dôchodok sú určené
 - pre sporiteľa, ktorého dôchodok z 1. piliera alebo úhrn dôchodkov z 1. piliera, 2. piliera a niektorých dôchodkov vyplácaných podľa zákona o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov alebo obdobného dôchodku vyplácaného z cudziny je viac ako **4-násobok životného minima**
 - pre sporiteľa s **malou** nasporenou sumou

II. pilier – anuitná novela od 1. 1. 2015

- » sporiteľ si môže zvoliť pravidelné **zvyšovanie dôchodku** o percento vopred stanovené Národnou bankou Slovenska (NBS) (znižuje výšku priznaného doživotného dôchodku)
- » sporiteľ si môže zakúpiť **pozostalostné krytie** (znižuje výšku priznaného doživotného dôchodku)
- » poisťovne budú povinne prerozdeľovať podiel na prebytku z investovania technických rezerv vo výške minimálne 80%
- » poisťovne musia získať **licenciu** od NBS na výkon činnosti v poistnom odvetví „**poistenie týkajúce sa dĺžky ľudského života, ktoré je upravené právnymi predpismi z oblasti sociálneho poistenia**“
- » spôsob výpočtu dôchodku, úmrtnostné tabuľky ani náklady a poplatky zákon **nereguluje**, pričom **sprostredkovateľská činnosť** ako hlavný náklad poisťovní bude **zakázaná**

II. pilier – anuitná novela od 1. 1. 2015 Centrálny informačný ponukový systém

- » moderné, flexibilné a **komfortné** riešenie pre sporiteľa
- » spravuje ho **Sociálna poisťovňa (SP)**
- » **SP, dôchodkové správcovské spoločnosti (DSS)** a **poisťovne** doň vkladajú údaje potrebné na určenie splnenia podmienok nároku na dôchodok, predloženie ponuky a bezpečný a efektívny prístup k dôchodku
- » **centralizácia údajov** CIPS aj na účely posudzovania hmotnej núdze, budúceho minimálneho dôchodku a celkových dôchodkových príjmov z povinného dôchodkového systému
- » rýchle **sprostredkovanie záväzných** ponúk na jednom mieste bez kontaktu poisťovne a bez zohľadnenia **individuálneho rizika** sporiteľa
- » vstup do CIPS je **povinný** pre každého žiadateľa o doživotný dôchodok a je **bezplatný**
- » možnosť žiadať o dôchodok z 2. piliera v dôchodkovej správcovskej spoločnosti (DSS) ale aj v **Sociálnej poisťovni (SP)**

III. pilier – doplnkové dôchodkové sporenie

- » vzniklo transformáciou z doplnkového dôchodkového poistenia (založeného v 1996) na doplnkové dôchodkové sporenie (transformácia 2005 a 2006)
- » účelom je získať **doplnkový** dôchodkový príjem v starobe a po skončení výkonu rizikových prác zaradených v kategórii 3 a 4 (skorší odchod do dôchodku)
- » vstup do III. piliera je **dobrovoľný**, pričom príspevky platí
 - **účastník** (zamestnanec alebo iná fyzická osoba) v ním zvolenej výške a období, ktoré sú dohodnuté v účastníckej zmluve
 - **zamestnávateľ** vo výške a za podmienok dohodnutých v zamestnávateľskej zmluve – **daňová výhoda** do výšky 6 % z objemu zúčtovaných miezd
- » zamestnávateľ, ktorý zamestnáva zamestnancov v rizikových prácach (kategória 3 a 4) má povinnosť platiť za týchto zamestnancov príspevky vo výške najmenej 2 % z ich vymeriavacieho základu v I. pilieri – povinnosť kontrolovaná Národným inšpektorátom práce
- » „staré zmluvy“ spred roku 2014 obsahujú aj **dávkové plány**, ktoré upravujú osobitne podmienky vyplácania dávok – to neplatí pre zmluvy uzatvorené od roku 2014

III. pilier – doplnkové dôchodkové sporenie

- » DDS spravuje najmenej dva **dôchodkové fondy**
 - a) **príspevkový** doplnkový dôchodkový fond
 - b) **výplatný** doplnkový dôchodkový fond
- » každá DDS má svojho depozitára – banka z inej finančnej skupiny, ktorá vedie bežné účty pre DDS a všetky doplnkové dôchodkové fondy
- » možnosť sporiť si **súčasne v dvoch** dôchodkových fondoch
- » majetok v dôchodkovom fonde je **súkromným vlastníctvom** sporiteľov a podlieha dedeniu v prípade smrti sporiteľa
- » dohľad nad DDS vykonáva **Národná banka Slovenska**

III. pilier – doplnkové dôchodkové spoločnosti pôsobiace v SR

- AXA d.d.s., a.s.
- ING Tatry – Sympatia, d.d.s., a.s.
- STABILITA, d.d.s., a.s.
- Doplnková dôchodková spoločnosť Tatra banky, a.s.

III. Pilier – dôvod novely zákona o DDS platnej od 1. 1. 2014

- » Od transformácie doplnkového dôchod-

kového poistenia na doplnkové dôchodkové sporenie, žiadne výraznejšie zmeny (okrem oblasti odplát) – novela prináša zmeny, ktoré reflektujú potrebu úprav:

- zákona z dôvodu dynamického **vývoja externého** finančného prostredia
- **interného nastavenia systému DDS tak, aby bol atraktívny** pre všetkých, ktorí naň prispievajú a **plnil účel**, na ktorý je určený (t.j. napomôcť účastníkom DDS získať lepší doplnkový príjem v starobe, ako i v prípade skončenia vykonávania rizikových prác)
- » Nezabezpečenie uvedeného by mohlo viesť k neefektívnemu narábaniu s prostriedkami tých, ktorí do systému DDS priamo (cez platbu príspevkov), ako i nepriamo (cez daňové úľavy) prispievajú
- » **Novela zákona o DDS prináša zmeny v štyroch hlavných oblastiach, ktorými sú:**
 - **oblasť dávok**, vyplácaných v rámci doplnkového dôchodkového sporenia
 - **oblasť informačných povinností** doplnkových dôchodkových spoločností
 - **oblasť investovania a riadenia rizík**
 - ako i celý **rad prierezových opatrení vedúci k zatraktívneniu** doplnkového dôchodkového sporenia

III. Pilier – zmeny v dávkach

- » **Sprísnenie podmienok vyplácania doplnkového starobného i doplnkového výsluhového dôchodku – aby zákon plnil svoj účel (zabezpečenie lepšieho príjmu v starobe, resp. po skončení výkonu rizikových prác)**
 - **Zvyšuje sa vek účastníka**, od ktorého sa môže vyplácať doplnkový starobný aj doplnkový výsluhový dôchodok:
 - **doplnkový starobný** dôchodok sa vyplatí najskôr priznaním predčasného starobného dôchodku, priznaním starobného dôchodku alebo dovŕšením 62 rokov veku (bolo 55 rokov)
 - **doplnkový výsluhový** dôchodok sa vyplatí najskôr vo veku 55 rokov (bolo 40 rokov)
 - **Predlžuje sa podmienka dĺžky výkonu rizikových prác** na 10 rokov (bolo 5 rokov)
- » **Z dôvodu lepšieho naplnenia účelu zákona sa rovnako rušia, resp. zavádzajú nasledovné dávky:**
 - **ruší sa dávka odstupné**
 - zachovanie odstupného pri starých dávkových plánoch
 - **zavádza sa dávka predčasný výber**
 - výber v sume príspevkov zaplatených účastníkom, vrátane výnosov z investovania (raz za 10 rokov)
 - príspevky zamestnávateľa zostávajú

na účte účastníka (výplata prostredníctvom doplnkového dôchodku po splnení podmienok)

- účastnícka zmluva nezaniká
- » **Zrušenie neefektívnych, nepružných a nákladných dávkových plánov**
- » **Zásada nezasahovania** do účastníckych zmlúv uzatvorených do decembra 2013 zostáva **dodržaná** (v častiach, ktoré sa týkajú dávok)

III. Pilier – zmeny v informačných povinnostiach

- » **Novela prináša zmeny, ktoré vedú k:**
 - zníženiu nákladovosti systému DDS
 - zvýšeniu adresnosti poskytovaných informácií
 - zvýšeniu finančnej gramotnosti účastníkov
- » Presun informácií **z tlačенých periodík** na webové stránky doplnkových dôchodkových spoločností
- » **Zrušenie ťažkopádneho dokumentu „informačný prospekt“ a nahradenie** dokumentom „**klúčové informácie**“ – prehľadnejšie a adresnejšie informácie pre lepšie investičné rozhodnutia budúcich účastníkov

III. Pilier – zmeny v investovaní a riadení rizík

- » **Uvoľnenie prostredia** pre zvýšenie aktivity správcov (kvantitatívne limity, nové triedy aktív – komoditné deriváty)
- » Zníženie „hard“ regulácie a posilnenie prudentného princípu regulácie – **posilnenie úlohy Národnej banky Slovenska**
- » **Zosúladienie prostredia** s prostredím „kolektívneho investovania“
- » **Zavedenie silného vnútorného systému kontroly** (systém riadenia rizík)
- » **Doplnkovú dôchodkovú spoločnosť si bude určovať účastník (zamestnanec) nie zamestnávateľ** (zamestnávateľ ale dostane väčšiu flexibilitu pri určovaní príspevku na doplnkové dôchodkové sporenie)
- » DDS bude povinná zabezpečiť **možnosť** účastníkovi **sporiť vo viacerých doplnkových dôchodkových fondoch naraz**, bez potreby uzatvorenia ďalšej účastníckej zmluvy
- » DDS bude povinná poskytnúť účastníkovi pasívny **elektronický prístup k svojmu osobnému účtu**
- » Znovuzavedenie **nezdaniteľnej časti základu dane pre daňovníka** (účastníka) **do výšky 180 eur ročne** (pre všetkých účastníkov, ktorí pristúpia na nové podmienky vyplácania dávok)

III. Pilier – zmeny odplát

Ing. Jana Kolesárová
generálna riaditeľka sekcie sociálneho poistenia a dôchodkového sporenia

TLAK NA SKVALITŇOVANIE DODÁVATEĽOV PRE SLOVNAFT, a. s. – SPÔSOBY A SKÚSENOSTI

SLOVNAFT, a. s. so sídlom v Bratislave, je rafinérsko-petrochemická spoločnosť s ročným spracovaním 5,5 – 6 miliónov ton ropy. Spoločnosť vyrába, skladuje, distribuuje výrobky z ropy a zabezpečuje ich veľkoobchodný predaj. Disponuje najväčšou maloobchodnou sieťou v rámci Slovenskej republiky, zameranou na predaj motorových palív a mazív a na poskytovanie širokej škály služieb motoristom.

Rafinéria SLOVNAFT, a. s. sa po intenzívnej modernizácii vyznačuje vysokým stupňom konverzie a flexibility, vďaka čomu patrí v súčasnosti medzi tri najmodernejšie rafinérie v Európe.

V roku 2000 sa strategickým partnerom Slovnafu stala spoločnosť MOL Nyrt. Od roku 2004 je SLOVNAFT, a. s. súčasťou najvýznamnejšej stredoeurópskej integrovanej ropnej skupiny – Skupiny MOL.

Slovnafť vykonáva niektoré špecializované činnosti prostredníctvom dcérskych spoločností, medzi ktoré patrí aj SLOVNAFT MONTÁŽE A OPRAVY a. s. (SMAO).

Hlavnými činnosťami SMAO sú:

- výroba a opravy strojov a zariadení, inštalácia a opravy elektrických strojov a prístrojov
- poskytovanie technickej pomoci
- poradenská a expertízna činnosť.

Dodávanie kvalitných výrobkov a služieb pre SLOVNAFT, a. s. zabezpečuje SMAO vlastnými výkonmi ale hlavne pomocou dodávateľov. Aby sa dodávky aparátov, náhradných dielcov, materiálov a služieb voči SLOVNAFT, a. s. naďalej skvalitňovali, SMAO vyvíja tlak na svojich dodávateľov.

Tlak na dodávateľov pre SLOVNAFT, a. s. vyvíja spoločnosť SMAO nasledovnými formami:

- vstupnou kontrolou dodaných materiálov
- kontrolou výrobkov u výrobcov (formou medzikontrol a výstupných kontrol)
- kontrolou dodávok služieb (strojových, elektro a MaR)
- kontrolou výrobkov u výrobcov a dodávateľov služieb výkonom preauditov HSE (zabezpečenie bezpečnosti práce, požiarnej ochrany a environmentu)
- výkonom zákazníckych auditov (overenie spôsobilosti výrobcov).

Vstupná kontrola

Za vstupnú kontrolu sú zodpovední 2 technici útvaru Kontrola kvality.

Predmetom vstupnej kontroly sú nasledovné materiály:

- **hutný materiál všeobecného použitia:** profily, plechy, rúry, tenkostenné profily, oceľ pásová, oceľ ťahaná, odliatky, farebné kovy, spojovací materiál, zvariací materiál, výrobky z drôtov, reťaze, príruby, oblúky, prechody a záslepky,

- **elektromateriál:** servoventily, prvky a pneumatické zariadenia, káble, vodiče, inštalčný materiál, poistky, rozvádzače, spínacie jednotky, stykače, ističe, nadprúdové ochrany, zariadenia elektrotepelne priemyslové,
- **materiály všeobecného použitia:** ložiská, tesniaci materiál, klinové remene, guferá, čistiacie látky.

Každá dodávka materiálov je kontrolovaná na zhodu objednávky, dodacieho listu, dodaného materiálu a prípadného atestu.

Kontrola sa vykonáva podľa **Kontrolných listov vstupnej kontroly**, ktoré sú zadané na všetky druhy hutného materiálu. V kontrolných listoch sú určené jednotlivé predpísané kontroly, ktoré musia byť počas vstupnej kontroly vykonané. U hutných materiálov a armatúr je predpísaná aj kontrola PMI (pozitívna materiálová identifikácia), ktorá bola požadovaná poisťovacou spoločnosťou, ktorá poisťovala SLOVNAFT, a. s..

Riešenie nezhôd vstupnej kontroly

Pri zistení nezahody vyplní pracovník vstupnej kontroly tlačivo **ZÁZNAM O NEZHODNOM PRODUKTE**, ktorý postúpi nákupcovi na riešenie.

Kontrola výrobkov u výrobcov

- Za kontrolu aparátov a náhradných dielcov u výrobcov zodpovedá technik špecialista Kontroly kvality (**inšpektor zákazníka**).
- Kontrolu vykonáva na základe schválených **Inšpekčných plánov** výrobcu na uvedené aparáty.
- Kontrolu vykonáva na základe platných zákonov, nariadení vlády, vyhlášok a noriem k dané-

Ing. Dušan Súkop, SMAO.

mu aparátu resp. náhradnému dielcu.

- Pri kontrole robí fyzickú kontrolu s predpísanými skúškami za prítomnosti revízneho technika výrobcu a inšpektora **Oprávnenej právnickej osoby (OPO)**.
- Nezhody, ktoré nie je možné operatívne odstrániť, bránia v pokračovaní kontroly, t. j., inšpekcia sa preruší. V kontrole sa pokračuje až po ich odstránení.

Pozn.: Právo prerušenia kontroly má okrem inšpektora OPO aj inšpektor zákazníka v plnom rozsahu.

- Po vykonaní kontroly inšpektor zákazníka potvrdí v **Inšpekčnom pláne** vykonané kontroly.
- Z kontroly napíše inšpektor zákazníka správu na tlačivo **Zápis z medziperačnej – výstupnej kontroly**, v rámci ktorého sa môžu ku kontrolnej činnosti vyjadriť aj zástupcovia výrobcu.

Kontrola dodávok služieb

- Činnosť vykonávajú 2 technici Kontroly kvality, 2 technici SD&HSE a 1 technik Podpory procesov. Postupujú podľa bodov kontrol v **Inšpekčnej správe**.
- Inšpekciu vykonávajú na základe **Plánu inšpekcií zákaziek**.

Druhú kontrolu (pozi priloženú maticu):

- administratívna kontrola
- čiastková a konečná kontrola
- priebežná kontrola
- finančná kontrola
- technická kontrola
- HSE kontrola.

Pracovníci vykonávajú túto činnosť 2x do mesiaca vypisujú reporty a nahlasujú počet vykonaných inšpekcií. Tieto zasielajú na zhodnotenie vedúcemu Kontroly kvality, ktorý tieto dokumenty ďalej spracováva.

Riešenie nezhôd z kontroly dodávok služieb

Nezhody sú sumárne zapisované do tabuľky, ktorá je týždenne

zasielaná vedúcemu útvaru Operatívneho riadenia a inžinieringu, ktorý je zodpovedný za prijatie nápravných opatrení voči dodávateľom služieb.

Predaudity HSE

- Za túto činnosť zodpovedajú pracovníci útvaru SD&HSE.
- Predaudity vykonávajú na základe tlačiva **Bezpečnosť kontraktora – protokol o predkvalifikačnom audite**.
- Tento protokol má zadefinovaných 5 oblastí s celkovým počtom 84 kontrolných otázok, z ktorých je 11 vyznačených v červenom poli. Negatívna odpoveď v týchto bodoch vylučuje dodávateľa zo Zoznamu schválených dodávateľov.
- Protokol sa posielá dodávateľovi dopredu, aby sa vedel na audit pripraviť.
- Ak dodávateľ nedosiahne dostatočný počet bodov, dá sa mu šanca na reparát v určenom termíne.

Zákaznícke audity

- Zákaznícke audity vykonávajú audítori SMAO spolu s audítorami SLOVNAFT, a. s..
- Hlavný audítor je vedúci QOP zo SMAO. Audítorský tím môže byť operatívne dopĺňaný odborníkmi z auditovanej oblasti.

Audity sa vykonávajú v jednotlivých firmách:

- v zmysle **Plánu auditov** na každý rok
- na základe **požiadavky zo strategického nákupu SLOVNAFT, a. s.**
- na základe **rozhodnutia riaditeľa SMAO** pri problémových zákazkách.

Informačný list auditu, ktorého súčasťou je aj program auditu je zasielaný auditovaným firmám v dostatočnom predstihu.

Program auditu závisí od zamerania auditovanej firmy.

Riešenie nezhôd z auditu:

Zistené nezhody sa zapisujú a zástupcovia firmy musia prijať adekvátne nápravné opatrenia na ich odstránenie s prijateľným dátumom.

Záver z auditu:

V **Správe z externého auditu** je rubrika **Záver z auditu**, v ktorej audítori zhodnotia spôsobilosť firmy vykonávať dodávky pre SLOVNAFT, a. s. a SMAO.

Ing. Dušan Súkop,
SMAO Bratislava

LED OSVĚTLENÍ – ÚSPORY A TRENDY

Agenda

- vlastnosti LED osvětlení
- trendy ve vývoji LED osvětlení
- kde a kdy má smysl nasazovat LED osvětlení
- návratnost investic
- představení společnosti

Vlastnosti LED světél

- Vysoká energetická účinnost (Velmi nízká spotřeba – až 10x nižší než u klasické žárovky)
- Rychlá návratnost investic (cca 2 roky)
 - 40 – 70 % úspora elektrické energie proti zářivkám či výbojkám
 - 80 – 90 % úspora energie proti žárovkám
- Dlouhá životnost 50 000 hodin a více
 - Odpadají více či méně časté výměny
 - Úspora materiálu a lidské práce při údržbě
- Možnost provozovat při napětích od 12 V (bezpečnost práce)
- Odolnost vůči otřesům, nárazům, vibracím

Kde a kdy má smysl nasazovat LED osvětlení

Základní otázky

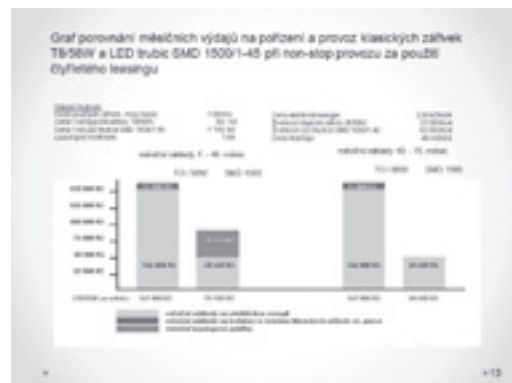
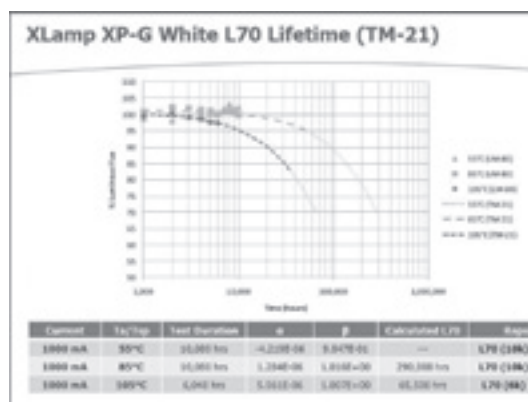
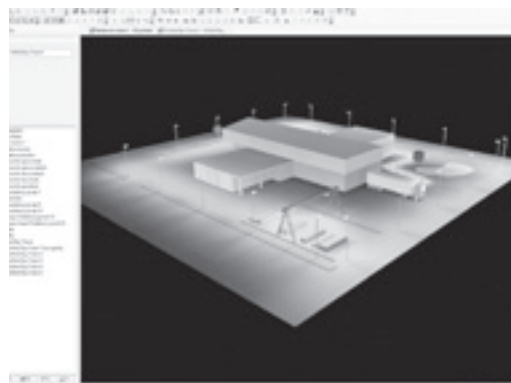
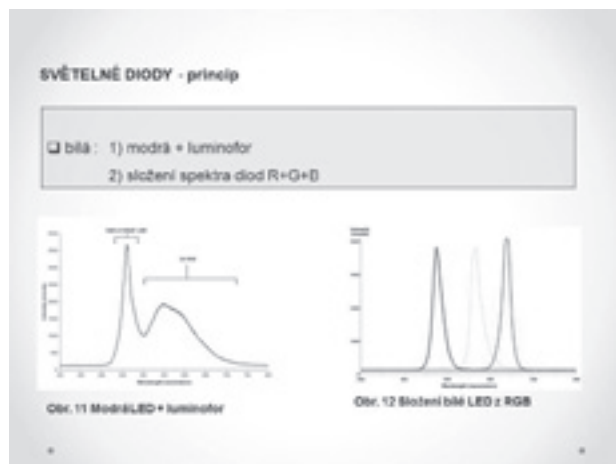
- » Proč měnit stávající osvětlení
 - Úspora
 - Nevyhovující stav stávajících svítidel
 - Změna charakteru provozu
- » Provést výměnu najednou nebo postupně
 - Najednou – rekonstrukce, nový prostor
 - Postupně – (po halách) – výměna

Návratnost investic

- » Parametry, určující dobu návratnosti
 - Cena elektrické energie
 - Doba svícení
 - Úspora energie
 - Velikost investice
 - Počet světél v provozu
 - Nemá vliv na dobu návratnosti, pouze na velikost investice

Agile Europe

- Agile Europe je společnost, která v současné době realizuje velké projekty autonomních energetických systémů především na Arabském poloostrově. Zákazníci jsou ropné společnosti, telekomunikační operátoři a státní organizace. Součástí autonomních energetických systémů pro osvětlení jsou vždy LED svítidla.
- Zkušenosti s kvalitními LED světlými, provozovanými v náročných klimatických podmínkách Arabského poloostrova přenášíme do evropského prostředí.
- Hledáme pilotní zákazníky, kteří za referenci dostanou ceny těchto zařízení dost pod komerčními, čímž se návratnost investice do výměny osvětlení výrazně zkracuje.
- Mezi naše pilotní zákazníky v současné době patří například Ško-

da auto, T-Mobile, TPCA Kolín, ČEZ, Agrofert, EMCO, Colorlak, Vítkovice, Alcar Bohemia, Lasselsberger, Ústav informatiky Akademie věd, Bochemie, Nemocnice České Budějovice, Poliklinika České Budějovice, Zámek Liblice, České radiokomunikace a další.

Ing. Jaromír Juřena
Agile Europe, s. r. o.

TECHNOLÓGIE STLAČENÉHO VZDUCHU: SILA, BEZPEČNOSŤ, NÍZKA HLUČNOSŤ

Spoločnosť swepro, s. r. o. sa na Slovensku zaoberá hlavne technickými riešeniami stlačeného vzduchu. Medzi jej dve hlavné oblasti patrí predaj a poradenstvo v oblasti ofukovacích trysiek a pištolí švédskej značky Silvent a vlastné pneumatické náradie značky swepro.

Swepro má viac ako 30-ročné skúsenosti v najnáročnejších priemysloch v oblasti stlačeného vzduchu, kde poskytuje špecifické technické riešenia a poradenstvo podľa požiadaviek zákazníka. Hlavné v oblasti zlepšenia kvality, bezpečnosti, zníženia hlučnosti a úspory financií.

Prechod na ich produkty prináša:

- Nižšia spotreba vzduchu = vzduch je efektívne použitý a usmernený
- Lepšie prúdenie vzduchu = Viac sily, menej ofukovacieho času, zvýšená produktivita
- Lepšia kvalita komponentov a dizajn = vyššia životnosť

Otvorené rúry plytvajú vzduchom: napr. jedna otvo-

rená rúrka zo 4 mm vnútorným priemerom, ktorú nahradíme tryskou vie ušetriť približne 1 Eur /hodinu, 12 mm rúrka až 146 Eur/hodinu.

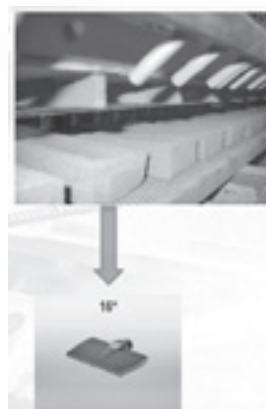
1. príklad z praxe: spoločnosť používala 65ks ofukovacích pištolí. Pri použití 1h denne počas 220 pracovných dní a spotrebe 34Nm³/h a pri cene 6centov /Nm³ sú ročné náklady 29 000 Eur. Nahradením na trysky Silvent zo spotrebou 19,5 Nm³/h dosiahneme ročnú úsporu 12 441 Eur pri nákladoch 4212 Eur. Výkon zostane rovnaký.

2. príklad z praxe: spoločnosť potrebovala silný ofuk na stavebné tehly. Používali 16 ks 17 mm rúrok, ktoré ofukovali 8 h denne. Každá rúrka spotrebovala 536 Nm³/h a stála spoločnosť 22 Eur/h. Trysky Silvent im znížili spotrebu na 228 Nm³/h stlačeného vzduchu. Úspora pre zariadenie dosahuje 1 500 Eur /deň = 450 000 Eur ročne pri investícii 6 500 Eur.

Lepšie prúdenie vzduchu:

- Viac sily pri nižšom tlaku
- Viac sily pre väčšiu produktivitu (menej ofukovacieho času, zvýšenie produktivity)
- Viac sily a presnosti pre vyššiu kvalitu (zlepšenie čistenia, sušenia, chladenia,...)

Ing. Nicolas Martel

Táto firma potrebovala silný ofuk na stavebné tehly
16" 17mm-rúry ktoré ofukovali 8h denne
Každá rúra spotrebovala 536 Nm³/hour, a stála 22EUR/h.
Tento systém mal spotrebu od 2740 EUR za pracovný deň.

Trysky znížili spotrebu na 228 Nm³/h
Úspora pre zariadenie dosahuje 1500 EUR /deň = 450 000 EUR

Investícia : 6 500 EUR

Otvorené rúry plytvajú vzduchom...

Priemer rúry	Spotreba (Nm ³ /h)	náhrada	Úspora / rúru (EUR / hodinu)
4 mm	30		1,00
8 mm	118		58,00
12 mm	266		146,00

Bezpečnosť:

- Všetky produkty spĺňajú bezpečnostný certifikát OSHA
- Pokles hlučnosti o 30-40 % aj pod úroveň 85 dB (A)

Medzi posledné benefity našich produktov patrí možnosť bezplatného testovania na dobu 2-3 týždňov, keď si zákazníci môžu vybrať z veľkého množstva trysiek a pištolí podľa vlastných požiadaviek.

swepro
industry worldwide

Trnavská cesta 84
821 02 Bratislava

Tel.: +421 (0)2 491 00 301
Fax: +421 (0)2 491 00 311

info@swepro.sk
www.swepro.sk

3M riešenia údržby priemyselných objektov

Ing. Lukáš Poláček, Business Development Manager East Europe.

Kto sme?

Spoločnosť 3M (Minnesota Mining and Manufacturing) bola založená v roku 1902 v štáte Minnesota, USA. Inovatívna medzinárodná spoločnosť zaoberajúca sa vývojom a predajom výrobkov v týchto oblastiach:

- priemysel,
- bezpečnosť a grafika,
- kancelária,
- elektronika a energetika,
- zdravotná starostlivosť.

Prečo 3M?

» Flexibilita

- Komplexné portfólio
- Sieť autorizovaných distribútorov a konvertorov

» Nižšie náklady

- Testovania s výpočtami nákladovej efektívnosti priamo u zákazníka
- Šetrenie nákladov na vykurovanie a klimatizáciu vďaka solárnym a bezpečnostným fóliám

» Kvalita

- Odkúšaná, testovaná a garantovaná

» Servis a poradenstvo

- Silná technická a obchodná podpora lokálneho zastúpenia 3M
- Európske laboratória a skúšobne pre každú z divízií

- Celosvetové tržby: 30 miliárd USD (rok 2012)
- Pokrytie: viac ako 200 krajín sveta
- Počet zamestnancov: viac ako 88000
- 7350 výskumných pracovníkov
- 145 výrobných závodov po celom svete
- 589 registrovaných patentov
- 3M je jednou z 30 spoločností zapísaných v burzovom indexe Dow Jones Industrial Average
- 3M je zložkou indexu Standard & Poor's 500

Ochrana zdravia a bezpečnosť pri práci

» Ochrana dýchacích ciest

- Časticové respirátory Aura™ – ochrana voči prachu / aerosólom
- Polomasky série 6000 – ochrana voči plynom, výparom a časticiam

» Ochrana zraku

- 3M™ SecureFit™
- 3M™ Solus™

» Ochrana sluchu

- Ušné zátky E-A-R™ Classic™
- Jednorazové PU ušné zátky 1100 a 1110
- Vopred tvarované ušné zátky 1271

» Ochranné odevy

- 3M™ Ochranný odev 4510 typ 5/6 s antistatickou ochranou

Vedeli ste napríklad, že:

- Prvý brúsny papier odolný voči vode vyrobila firma 3M? Bola to zákazka pre automobilku Ford...

- Prvú magnetofónovú pásku sme tiež vyrobili my

- Taktiež video-pásku

- Takéto lepiace bločky sme tiež vynasli my

- A stovky ďalších vynálezov...

» Ochrana hlavy Peltor™

- 3M™ Prilba G2000 s odvetrávaním a technológiou Uvicator™

» Ochrana pre zváračov Speedglas™

- Zvárací štít 3M™ Speedglas™ 9100 so samozatemňovacím filtrom
- Zvárací štít 3M™ Speedglas™ 9100 so samozatemňovacím filtrom a s prívadom vzduchu s filtračno-ventilačnou jednotkou 3M™ Adflo™

Údržba výrobných zariadení

Správa objektov

ČISTENIE	VÝROBNÁ ÚDRŽBA BUDOV	STROJÁRENSKÁ VÝROBA	ZVÁRANIE	OPRAVY ELEKTRICKÝCH ZARIADENÍ	ČISTENIE	VÝROBNÁ ÚDRŽBA BUDOV	STROJÁRENSKÁ VÝROBA	WATERKAT	KORÓZIA A OCHRANA
PRODUKTY: • Handlíky • Brúsne špongie • Čistiace absorbenty • Chemické absorbenty • Prípravky na čistenie • Spreje a mazania • atď.	PRODUKTY: • Rohové • Protisklykové pásy • Solárne fólie • Bezpečnostné fólie	PRODUKTY: • Brúsne špongie • Hárky a rolly • Šeštinové kotúče Bristle • Brúsne kotúče Clean & Strip • atď.	PRODUKTY: • Pásovú brúsne kotúče • Lanetové brúsne kotúče • Brúsne kotúče • Brúsne kotúče • Zvlhčovače • atď.	PRODUKTY: • Izolačné konektory • Flexibilné izolácie • Tepelné izolácie • Tepelné izolácie • Značenie vodičov atď.	PRODUKTY: • Handlíky • Chemické absorbenty • Čistiace absorbenty • Kúpacie na čistenie • atď.	PRODUKTY: • Stavebné pásy a remenky • Chemické fólie • Protisklykové pásy • Rohové • Robercové pásy	PRODUKTY: • Hárky a rolly	PRODUKTY: • Brúsne rolly na všeobecné použitie • Brúsne hárky • Brúsne špongie • Brúsne kotúče • Vankovacie pásy • Handlíky	PRODUKTY: • Hárkové pásy • Tesniace materiály

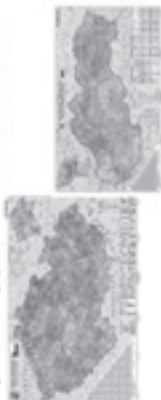

Nadnárodná spoločnosť

- vznik v roku 1888
- okolo 4500 zamestnancov
- centrála v Cheltenham v Anglicku
- výrobné závody v Anglicku, Taliansku, Francúzsku, Argentíne, USA,...

Spirax Sarco na Slovensku

- založenie pobočky v roku 1995
- kancelária organizačnej zložky v Trnave
- teritoriálne patrí pod Spirax Sarco s.r.o.
- centrála v Prahe
- celkový súčasný počet zamestnancov: 20

First for Steam Solutions

EXPERTISE | SOLUTIONS | SUSTAINABILITY

spirax/sarco

Služby Spirax Sarco

- Návrhy parokondenzátových systémov
- Riešenie úspor v parokondenzátových systémoch
- Servis a diagnostika parných zariadení
- Diagnostika parokondenzátových systémov
- Opatrenia pre efektívne prevádzkovanie systémov

First for Steam Solutions

EXPERTISE | SOLUTIONS | SUSTAINABILITY

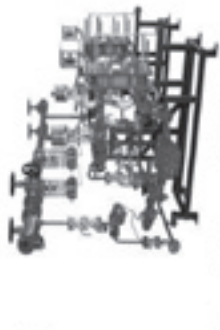
spirax/sarco

Zameranie Spirax Sarco

Dodávky armatur

Dodávky balených jednotiek

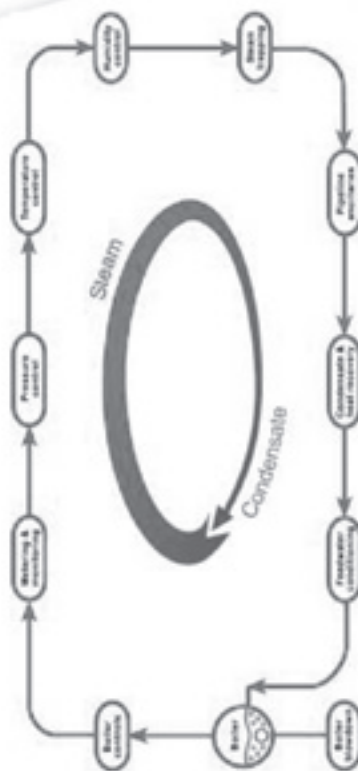
Riešenie dodávok na kľúč (od projektu po inštaláciu a uvedenie do prevádzky)

First for Steam Solutions

EXPERTISE | SOLUTIONS | SUSTAINABILITY

spirax/sarco

Tam, kde je otázkou para alebo kondenzát, odpoveď je

spirax/sarco

First for Steam Solutions

EXPERTISE | SOLUTIONS | SUSTAINABILITY

spirax/sarco

Z MARCOVEJ KONFERENCIE V LIPTOVSKOM JÁNE

OBJAVTE PRIRODZENÚ KRÁSU DREVA!

Aby si drevené výrobky zachovali svoj pôvab a vlastnosti, musíme ich ochraňovať a vhodne upravovať. Ochranné a dekoračné lazúry na drevo **CHEMOLUX®** okrem toho, že drevo chránia, ešte znásobujú jeho prirodzenú krásu. Na výber máte tenkovrstvové i hrubovrstvové, syntetické i vodou riediteľné lazúry v 13 odtieňoch domácich i cudzokrajných drevín.

Vyrába a dodáva: **CHEMOLAK a. s.**, Továrnská 7,
919 04 Smolenice, Slovenská republika,
Tel: 00421-33-5560 555, marketing@chemolak.sk

www.chemolak.sk

breza	lipa	pínia	červený smrek	dub	orech	gaštan	mahagón	teak	palisander	tmavý palisander	jedľová zelen	eben
-------	------	-------	---------------	-----	-------	--------	---------	------	------------	------------------	---------------	------